SAYISI HER YERDE
3
KURUŞ
7 Ağustos 1938
PAZAR

SON TELGRAF

BU GAZETE
İstanbulun en çok satılan hakikî akşam gazetesidir
İlânlarını SON TELGRAF'a verenler en çok okunan bir vasıtadan hakkile istifade etmiş olurlar.

Sayı: 509 | Yazı İşleri: Telefon 20827 İstanbul Cağaloğlu Nuruosmaniye No: 54 | En son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi | İdare - İlân: Tel. 20827 Telgraf : İst. Son Telgraf

100 Rus tayyaresi muazzam bir hava nümayişi yaptı ve 500 bomba attı

İki taraf kara kuvvetleri birbirlerine 150 metre yaklaştılar

kararlaştırılan yerlerin iki tarafca tahliye edilib edilmiyeceği merakla bekleniyor

Japonyayı Rusya ile uzlaştırmıya sevkeden sebebler arasında Japonyanın Avrupadaki müttefiklerininvaziyeti de amıl oluyor

Londra 7 (Hususî)— Rus - Japon hududunda daimî surette müsademeler vuku bulmasına rağmen iki taraf arasındaki diplomatik atmosfer düzelmiştir. Siyasî müşahidler Litvinof ile Japon sefiri arasında iki gün evvel vukua gelen son mülâkatı her iki tarafın hudut ihtilâfını müslihane bir surette halletmek hususunda mutabık kaldıkları suretinde tefsir etmektedirler.

Yalnız halihazırda bütün siyasî mahfillerin merak ile bekledikleri en mühim mesele, yeni müzakerelere girişilmesine intizaren iki tarafça tahliyesi isenen mıntakaların müte kabilen tahliyesi meselesidir.

Her iki taraf da hakikaten uzlaşmak niyet ve kararında iseler bu günlerde bu ilk mühim sözlerini yerine getirmekle sulhperverliklerini sabat edeceklerdir.

Diğer taraftan İtalya ve Almanya elçilerinin Tokyodaki diplomatik faaliyetleri de bilhassa nazarı dikkati celbeylemektedir.

Teraşşuh eden haberlere göre Rusya ile ergeç hesab görmek niyetinde olan Japonya, bir taraftan Çindeki harekâtı bitirememesinden, diğer taraftan Avrupadaki müttefiklerinin böyle bir harb için henüz

(Devamı 6 ncı sayfamızda)

Sovyet Rusyanın kurtuluşunun yıl dönümünde halkın yaptığı tezahürat

Barış yolunda çalışmalar

Almanya, İngiltere ile esaslı surette anlaşıyor

Fransa - İngiltere - Almanya arasında üç taraflı bir ademi tecavüz misakı akdedilmesine çalışılıyor

Hamilton'un Almanyadaki temasları çok mühimdir

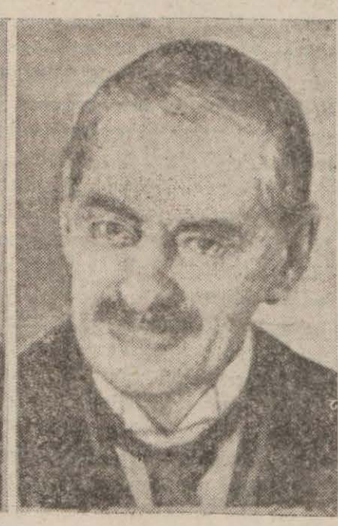

Umumî barış yolunda bir anlaşma yapmağa çalışanlar: Almanya devlet reisi Hitler, İngiltere Başvekili Çemberlayn ve bu iki şef arasında teması temin eden General Hamilton

Londra 7 (Hususî)— İngiliz hükümdarlarının Parisi ziyareti esnasında Fransa ile İngiltere arasında cereyan eden ve bütün dünyanın halihazır ve âtisile büyük bir alâkası olan müzakerelerde verilen kararlar üzerinde yürünmekte ve bu yolda sarfedilen mesaide büyük bir inkişaf görülmektedir.

Bu arada ilkönce ele alınan me

(Devamı 6 ncı sahifede)

50 lira alacak yüzünden:

Bir adam Yegenini bıçakladı

Dün gece Beşiktaşta Dikilitaşta bir cinayet işlenmiş bir adam para yüzünden yeğenini bıçakla muhtelif yerlerinden vurmuştur.

Beşiktaşta Dikilitaşta çıkmaz sokağında 21 numaralı evde Sabri isminde bir genç dayısı Hüseyin ile beraber oturmaktadır. Bir müddet evvel Sabri bir ay sonra iade edeceğini söyliyerek dayısı Hüseyinden 50 lira almış. Fakat aradan aylar geçtiği halde borcunu ödememiştir. Hüseyin birkaç defa yeğeninden alacağını istemiş. Sabri ise her defasında dayısını atlatmıştır. Dün akşam Hüseyin parasız kaldığını söyliyerek Sabriden alacağını istemiş. Sabri ters cevab vermiş ve ikisi arasında kavga başlamıştır.

Sabri kavga esnasında dayısına çokağır küfürler savurmuştur. Bu vaziyet karşısında kendini kay-

(Devamı 6 ncı sahifemizde)

Tuz fiatları yeniden ucuzladı

Sofra tuzunun kilosu ayın 15 inden itibaren 11 kuruşa satılacak

İnhisarlar idaresi, hükûmetin hayatı ucuzlatmak hususundaki direktiflerine uyarak, bütün mamulâtını ucuzlatmağa çalışmaktadır. Bu cümleden olarak ahiren sofra tuzu fiatları da yeniden indirilmiştir.

Daima kuru, daima ince olan inhisarlar sofra tuzunun kilosu 1 ağustos 938 den itibaren İstanbulda İnhisarlar ambarından perakende olarak bir kuruş tenzilâtile 11 kuruşa tedarik edilebilecektir.

Ispanyanın Mukadderatı

Önümüzdeki haftalarda cereyan edecek muharebelere bağlı görülüyor

Hükûmetçilerin cepheye sevkettiği yeni pilotlar

Mekteblerde talebe kayıd, kabul ve imtihan günleri belli oldu

(Yazısı altıncı sahifemizde)

Yeni Gemiler Yaptırıyoruz

İngilterenin açtığı 16 milyon sterlinlik kredinin 6 milyonu ile muhtelif harb malzemesi alınacağını ve yeni harb gemileri yaptırılacağını evvelce yazmıştık.

Bu tahsisatın bir kısmı ile İngiltereye bir hafif kruvazör, 6 muhrip, sekiz denizaltı gemisi ile birkaç tane filo hizmet sefinesi

(Devamı 6 ncı sahifede)

Bu ne Vahşet

6 yaşında bir kıza fena hastalık aşılandı

• •

Tunceli Manevraları

(Yazıları 6 ncıda)

Takas Ofis Kuruluyor

Hükûmet kambiyo, nakid ve takas işlerinin muntazam bir teşkilât tarafından ve tek elden idare edilmesini daha muvafık görmüş, tür, bu şeklin tatbik tarzı ve yeni kurulacak teşkilât hakkında Maliye ve İktısad Vekâletleri müştereken tedkikler yapmaktadır.

Elde edilen neticeler hakkında tereşşuh eden haberlere göre bir

(Devamı 6 ncı sahifemizde)

Çekler komşularını tahrik mi ediyorlar?

Prag nezdinde teşebbüsler yapılacak

Yazısı 6 ncı da

GÜNÜN İÇİNDEN

İstanbul Belediyesindeki kalkınma..

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

İstanbul Valisi Muhiddin Üstündağ kaza kaymakamlarını, Parti ve Halkevleri başkanlarını topladı ve üç mevzu üzerinde kendilerini harekete hazırladı. Bu üç mevzu kısaca tebarüz ettirilmek istenirse şu neticeye varılır:

1— Çocuk bahçeleri
2— Halk ve çocuk plâjları
3— Halk meydanları.

Belediye Reisi alâkadarları her kaza mıntakası içinde bu ihtiyaçları giderecek yerleri göstermiye davet ediyor. İstanbul belediyesi bu hamlesi ile şehrin hakikaten en başta gelen ve şimdiye kadar başarılmamış olması bir eksiklik ifade eden ihtiyacına el atmış oluyor.

Dikkat ve tedkik edilirse eski İstanbul bu bakımdan bütün bu çeşid ihtiyaçlara cevab veren bir şehir ve şehirciliğe sahibmiş. Bugünkü mülkî taksimatı esas tutsak dahi görülür ki, eskiler âdeta her nahiye mıntakasında bile bir meydan bırakmışlar, hattâ bunlardan bir kısmını ağaçlamışlar, şehrin en yakın kapılarının dışında mesireler kurmuşlardır. Yine eski İstanbul bugünküne nazaran halkın daha çok deniz ihtiyacını gideren bir sahil şehri imiş. Boğazın iki kıyısında aşağı yukarı her yalının deniz banyosu alacak bir hususî mahalli olduğu gibi bir çok da deniz hamamları varmış. Kadıköy mıntakasında, Yenikapı, Kumkapı, Bakırköy mıntakalarında da öyle. Hattâ, Haliçde Cibali, Fener, Sütlüce, Eyüb, Hasköy, Defterdar, Azabkapıda eskiden deniz hamamları olduğu gibi Galata ve Unkapanı köprülerinde bile banyo mahalleri varmış. Sonra Göksu, Kâğıdhane, Kanlıca, Kurbağalı âlemleri kürekciliği ve deniz sporlarını kuvvetle teşvik eden vesilelermiş. Her yalıda mutlaka kürekli bir deniz vasıtası varmış. Ve... iyi kürek çekmek için zengin fakir bütün yalılılar biribirlerile müsabaka halinde bulunuyorlarmış ve... bütün zenginler de dahil olduğu halde halkın eğlence ve deniz sporu zevkini bir arada bununla temin etmek mümkün olurmuş.

Yine eskiden belki çocuk bahçeleri yoktu. Fakat, çocuk bahçelerine ihtiyaç bırakmıyacak şekilde her evin mutlaka bir bahçesi vardı ve apartıman hayatı denilen sıhhati, çocuk yeiştirmeyi sarsan inhimak yoktu.

Halbuki, bugün herkesin gözü apartımanda ve apartıman yaptırmakta. Bahçe içinde hususî ikametgâhlar yapıldığını şehir içinde pek nadir olarak görüyoruz. Boğaziçi ve Haliç kıyılarında oturanlar arasında sandalı, kiki, futası şusu busu olanlar da nadir olduğu gibi Kâğıdhane safası, Kurbağalı, Göksu, Kanlıca âlemleri de aşağı yukarı tarihe karışmıştır ve koskoca İstanbulda muayyen bazı plâjlar dışında tek deniz hamamı kalmadığı gibi o eski meydanlar da birer birer arsa haline getirilerek satılmış ve üzerlerine apartıman, ev, dükkân yaptırılmıştır. bütün bu izahımızla eskiyi öğmüş olmuyoruz, sadece eskiyi kaybedip yerine bu bakımdan yeni birşey de koyamamış olduğumuzu, halbuki insanların yaşama, spor ve sağlamlık bakımından hiçbir zaman şekli değişse bile esası değişmiyen bazı prensip esaslara muhtaç olduğunu göz önüne koymak ve İstanbulda eskiden bugün düşünülen ve karşılanması istenen ihtiyaçların muhtelif şekillerde tatmin edilmiş olduğunu ve şimdi bizlerin de ayni yola döndüğümüzü söylemek istiyoruz. Yani deniz hamamına, meydanlara, çocuk bahçelerine, yüzme havuzlarına; sağlık ve sıhhat esaslarına dönüş. Bu eski ve iyi cemiyet varlıklarının niçin kaybolduğunu esaslı surette izah edebilecek vaziyette değiliz. Fakat, bizim anlayışımıza göre bunda daha ziyade Büyük Harb ve son on beş, yirmi sene zarfında da muhtelif belediye reislerinin şahsî kanaatlerinin muhtelif şekillerde tecelli ve tezahür etmesi başlıca sebebler arasında görülmek iktiza eder.

Herhalde Muhiddin Üstündağ'ın bu mevzua ve kalkınmıya teşebbüs etmesi mazide kaybedilenleri yakın bir zaman zarfında telâfi etmek imkânını verecek ve İstanbullulara biraz rahat yaşama zevkine ve tabiatın zengin varlıklarından istifade imkânına kavuşacaklardır.

Etem İzzet BENİCE

KÜÇÜK HABERLER

★ Muamele vergisinin küçük esnafa teşmili dolayısile hazineye 800 bin lira kadar gelir temin edecektir.

★ Çimento fabrikalarının imalâtlarının ihtiyaca kâfi gelmediği cihetle çimento ithali için Eti Banka müsaade verildiği, yalnız bu ithalâtın henüz arkası alınmadığı cihetle çimento satan müessese - lerin fazla fiatla satın yapmamalarının tmini lüzumu bildirilmiştir.

★ İtalyanın Boğazlar anlaşmasına iştirakine aid kararname, dün Romada neşredilmiştir.

★ Atatürkle Kral Boris arasında Selânik anlaşmasının imzası münasebetile telgraflar teati olunmuştur .

Yahidirlein tababet icrasından men'i, Almanyanın her tarafından ziyade bilhassa Viyanada gayet derin aksülâmeller yapacaktır. Viyanada mevcud 1787 doktorun 1127 si ve 637 dişçinin 412 si yahudidir.

Festival Eğlenceleri

İstanbul festivali devam ediyor. Dün akşam Beykozda Abrahampaşa koruluğunda bir kır balosu verilmiş, parasız olan bu balodan halk azamî şekilde istifade etmiştir.

Bugün Taksimde büyük güreş müsabakaları, yarın da Dağcılık kulübünde tenis turnuvası yapılacaktır.

Festival münasebetile Rumenler tarafından kurulacak olan elişi sergisi 20 ağusta Taksimde eski Satiye şirketinin yerinde açılacaktır.

Sergiye Kızılay ile Kadınları Çalıştırma Kurumunun da iştirak etmeleri temin edilmiştir.

Slavya takımının tam kadro ile gelmesi için yapılan müzakereler müsbet şekilde bitmiştir.

9 ağustosa Harf inkılâbının 10 uncu yıldönümü dolayısile festival komitesi zengin bir kutlulama programı hazırlamıştır. Bu programa göre, saat sekizde Üniversite konferans salonundan büyük bir alay hareket edecek, Sarayburnu parkına gidilerek bu inkılâbın ilân edildiği yerde Dil Cemiyeti Genel Sekreteri İbrahim Necminin konferansı dinlendikten sonra oradaki Atatürk heykeline bir çelenk konacaktır.

7 Ağustos PAZAR

Gündüz: Saat 16 da Taksim stadyomunda (Profesyonel güreş müsabakaları) Ağır sıklet şampiyonu Jak Şerri - Kara Ali.

Fatihte İtfaiye bandosu.

Yenikapıda (Kürek teşvik müsabakaları).

8 Ağustos PAZARTESİ

Gündüz: Tenis seçme müsabakaları: Taksimde Dağcılık kulübünde.

Gece: Beyazıt meydanında saat 21 de şehir bandosu tarafından konser.

Gümrük resmi İndirilen Maddeler

Yeni bir kararname ile ithal edilen muhtelif maddelere aid tatarife pozisyonlarının gümrük resimlerinde tenzilât yapılmıştır.

Hayat ucuzluğu davasında, sınaî mamulâtımızın ucuzlamasında da mühim bir âmil olan bu tenzilâttan 75 tarife pozisyonundaki muhtelif maddeler istifade etmektedir. Sanayicilerimizin uzun müddettenberi bekledikleri bu liste, Resmî Gazete ile neşrolunmuştur. Listenin çıkışı büyük bir memnuniyet uyandırmıştır.

★ Üçüncü umumî müfettiş Tahsin Uzer dün Trabzon, Karadeniz postasile şehrimize gelmiştir.

★ Ankaraya gitmiş bulunan İzmir belediyesi reisi Behçet Uz şehrimize dönmüştür. Kendisi bugün İzmire hareket edecektir.

★ Rusya ile Amerika bir yıl için bir ticaret muahedesi akdetmişlerdir.

FIKRA

Mükerrer Tercümeler

NAHİD SIRRI

Pek te bâkir bir mevzu değil. Zannediyorum ki bir iki kere buna temas eden yazılar çıktı. Fakat madem ki bunların istihdaf ettikleri gaye elde edilmedi ve mücadele edilen vaziyet devam edip gidiyor. Şu halde ayni mevzuu yeniden ele almak ve hak bilinen şeyde ısrar etmek doğrudur. Şimdi gelelim meselenin kendisine:

Ortada muhakkak ki sevinç ve şükranla karşılanması icab eden bir tercüme faaliyeti var. Her gün yeni bir eser tercümesinin neşredildiğini görüyoruz ve bunlar, hemen daima, kıymetli eserlerin tercümeleri oluyor. Bu kıymetli eserler değerlerine lâyık bir şekilde mi tercüme ediliyorlar? Ancak bir ikisini okumuş ve asıllarile karşılaştırmış olduğum için, bu hususta kendi merakımı kat'i ve tam bir şekilde tatmin etmiş bir vaziyette değilim. Fakat, aşağı yukarı, mütercimler tanınmış kimselerdir ve elbette imzalarının şerefine hürmet ederek azamî dikkati göstermişlerdir. Ancak ayni kitabın bir bir arkasına iki mütercim tarafından tercüme ve ayrı ayrı tâbiler tarafından neşredildiğini görüyoruz. Yani, sarfedilen emeklerle ve dökülen sermaye ile iki eser kazanmak mümkün iken ancak bir eser kazanmış oluyoruz Bu cidden yazık..

Bir kitabın iki defa tercümesi hangi takdirde caiz olabilir? İlk tercümenin yapılışındanberi pek çok zaman geçmişse, meselâ Yusuf Kâmil Paşanın o meşhur Felemak tercümesi eski dilin bütün zenginlikleri ve san'at hünerleri gösterilerek, hattâ bunlar gösterilmek için yapılmış bir tercümedir. Bugünkü nesil için bu tercümeyi okumak adetâ Çince okumıya benziyecektir. Hattâ değil bu Telemak tercümesinin, son zamanlarda H. Nâzımın tercüme ettiği Bacine'in piyeslerinin de yenibaştan tercüme edilmesi tecviz olunabilir. Çünkü, muvaffakıyetle yapılmış olduğunu bildiğim bu tercüme, tamamile (Mai ve siyah) ve (Aşkı memnu) lisanile yapılmıştır ve bizzat Halid Ziya bu iki eserindeki dili sadeleştrmekle mesgul bulunduğuna göre de bu dil artık eskimiş bir dildir. Fakat ayni nesilden ve ayni lisanla yazan iki adamdan birinin tercüme ve neşrettiği bir kitabı ötekinin de az sonra neşredivermesini ancak hazin bir tesadüf sayabiliriz. Yoksa, iikinci tercümenin birinciyi birazcık değiştirerek zahmetsizce vücude getirildiğine, işe adetâ hile karıştığına hükmetmek zarureti karşısında kalmış oluruz.

Amma başkası yaptı diye tercümesini yapmaktan vazgeçilemiyecek eserler de yok mu? Var. Bunlar şayet fevkalâde mühim eserlerse ve her sözü üstünde tefsirler yapılan, tahlil edildikçe yeni mânalar kazanıp yeni dersler veren ana kitablardan birisi ise. «Schakespeare külliyatı gibi.» Lâkin pek kısa fasılalarla bir ikinciler çıkan tercümelerden şikâyet ederken meselâ vaktile galiba Ahmed Midhat Efendi tarafından da tercüme edilmiş olan La dam o Kamelya'yı, bu ayarda kitabları kasdettim. Bunların ikişer defa tercüme ve neşrinde hiç, amma hiç bir fayda ve mâna yoktur.

Avcılar Vilâyete müracaat ettiler

Bir iki sene sonra İstanbul ve civarında av hayvanı kalmıyacak mı?

Gelişi güzel avlanmanın önlenmesi için derhal esaslı tedbirler alınması isteniyor

Şehrimizde bulunan birçok avcılar vilâyete müracaat ederek geçen sene kabul olunan avcular kanunu mucibince her vilâyette kurulması icab eden avculuk komisyonunun şehrimizde de faaliyete geçmesini taleb etmişlerdir.

Bu hususta dün kendsiile görüşen bir muharririmize şehrimizin maruf avcılarından biri şu izahatı vermiştir:

«— Avculuk kanunu mucibince her vilâyette kurulması mecburî olan avculuk komisyonlarının her sene muayyen mevsimlerde içtima ederek her mevsimin av hayvanlarını tesbit etmesi ve nesli inkiraza yüz tutmuş hayvan neslini korumak üzere bunların avlanmasını menetmesi lâzım gelmektedir.

Halbuki şehrimizde böyle bir komisyona muhatab olamadık!.. İstanbul ve civarında aylardanberi gelişigüzel av avlanmaktadır.

Bu sebeble «süğlün», «tavşan», «keklik» gibi av hayvanları neslinin yavaş yavaş kaybolduğu görümektedir.

Bu böyle devam ettiği İstanbul civarında bir iki sene sonra bilhassa «Süğlün» ve «tavşan» bulamamak tehlikesi baş gösterecektir dersem çok samimî ve doğru bir şey söylemiş olurum!.. Binaenaleyh derhal icab eden tedbirlerin biran evvel alınması ve memnu avları avlamağa teşebbüs edenlerin şiddetle takib olunması çok yerinde ve lüzumlu bir hareket olacaktır.»

Bir kadın rakibini tekme ile öldürdü

Eskişehirde feci bir cinayet olmuş, Meryem adında bir kadın, Ayşe isminde diğer bir kadını bir tekme ile öldürmüştür.

Hâdise şöyle cereyan etmiştir:

Evvelâ Meryemle dört sene metres hayatı yaşıyan Veli, Meryemi bıraktıktan sonra Ayşe ile tanışmış ve ayni hayatı bununla yaşamağa başlamıştır. Bugün Veliyi Ayşe ile birlikte konuşurken gören Meryem, fena halde hiddetlenerek Ayşe ile kavgaya tutuşmuş ve bir aralık karnına şiddetli bir tekme indirmiştir. Tekme tesirile Ayşe yere yuvarlanmış, Meryem hırsını alamıyarak bu sefer de ayakkabı ile kafasına vurmuştur. Zavallı kadının ağzından kanlar akmağa başlamış ve derhal hastaneye sevkedilirken yolda ölmüştür.

Suçlunun ağır cezada bir saat süren duruşması sonunda hâdisede tahrik görüldüğü için iki sene ağır hapsine karar verilmiştir.

Sus vapuru

Sus vapuru dün saat 14 de Mudanya postasını yapmıştır: Bundan sonra her cumartesi günü ayni saatte Mudanyaya hareket ederek pazar sabahı İstanbula dönecektir.

İpekli Kadın Çorapları

İpekten ve sun'i ipekten mamul kadın çorabları hakkındaki nizamnameyi tadil eden yeni nizamname 1 ağustos tarihli Resmî Gazetede neşredilmiştir.

Yeni nizamname ile kadın çorabları standard nizamnamesinin ihtiva ettiği cetvellrr kâmilen değişmiştir. Bundan maada altıncı ve on ikinci maddeler de değiştirilmiş ve cezaî hüküm olarak şu madde eklenmiştir.

«1705 numaralı kanunun dördüncü maddesi mucibince teftiş neticesinde bu nizamname hükümlerine muhalif hareketi tesbt edlenler hakkında br zabıt varaikası tanzim olunacak ve bu zabıt varakasının bir sureti 48 saat zarfında mal veya müessese sahibine veya müessislerine tebliğ edilecektir. Zabıt varakasının diğer bir sureti 1705 ve 3013 sayılı kanunlara göre takibat yapılmak üzere mahallî Cumhuriyet Müddeiumumiliğine ve bir sureti de İktısad Vekâletine verilir.»

Küçük çocuğu ısıran at kuduz mu?

Evvelki gün Mustafa isminde birine aid bir beygir Fatih Atpazarından geçmekte olan Fehmi isminde bir çocuğu ısırmış. Beygirin kuduz olması ihtimali göz önüne alınarak kuduz hastahanesinde müşahade altına alınmıştır. Isırıldıktan sonra korkudan kaçmak isterken düşüp muhtelif yerlerinden yaralanan Fehmi de hastahaneye kaldırılmıştır.

Dış Politika

Polonya ve Baltık devletleri

Yazan: Ahmed Şükrü ESMER

Avrupanın büyük devletleri arasında bir harb çıktığı zaman küçük devletler bu harbe karşı nasıl bir vaziyet alacaklar? Bitaraf mı kalacaklar? Yoksa onlar da bu harbe iştirak edecekler mi?

Milletler Cemiyeti paktile girişilen taahhüt mer'î ve muteber kaldıkça, böyle bir sual sorulamazdı. Milletler Cemiyeti paktı bir harb çıktığı zaman, her devletin takib edeceği yolu çizmişti: Muharib iki taraftan biri mutlaka mütecaviz telâkki edilecek ve Milletler Cemiyeti paktının altıncı maddesile bütün devletler mütecaviz hakkında tatbik edilecek sanksiyonlara iştirak etmek mecburiyetindeydi. Büyük harbden evvelki sistemden başka olan böyle bir enternasyonal kurum içinde hukuki mânada bitaraflık ortadan kalkmış oluyordu. Bu yeni enternasyonal düzen içinde ahhüdlerin tatbiki için iki defa fırsat çıkmıştı: 1931 senesinde Japonyaya karşı. Fakat bu defa [illegible] saret edilemedi. İkinci bir defa 1935 senesinde İtalyaya karşı [illegible]kında da ancak iktısadî sanksiyonlar tatbik edildi. Bu da netice vermeyince Milletler Cemiyetinin kurduğu sistem zayıfladı. Bundan sonra Milletler Cemiyeti paktının ıslahı namı altında bir[illegible] devletler, on altıncı madde[illegible] giriştikleri taahhütten kurtulmanın çaresini aramıya başladılar. Paktın «ıslahı» için girişilen teşebbüs henüz bir netice vermiş değildir. Fakat iki küçük devlet, Belçika ve İsviçre bir taraflı beyanname[illegible] ile bu taahhüdlerle bağlı bulunmadıklarını ilân etmiş bulunuyorlar. Bu, diğer devletler için bir çığır açmıştır. İtalya hakkında sanksiyonların tatbikı bahis mevzuu olduğu zaman, en çok ileri[illegible]den Baltık devletleri, geçenlerde Kopenhag'da yaptıkları içtimada sanksiyonlarla bağlı olmadıklarını ilân etmişlerdir. Kopenhag içtimaına iştirak eden devletler, [illegible] grubu devletleridir. Belçika, Lüksemburg, İsveç, Norveç, Finlandiya, Danimarka ve Holandadan ibaret olan bu devletler, bir[illegible] sene evvel, gümrük tahdidlerini kaldırarak enternasyonal ticareti genişletmek için aralarında [illegible] anlaşma yapmışlardı. Filhakika her biri küçük bir devlet olmakla beraber, hep bir arada 25 milyon nüfus teşkil etmektedir. Ticaretleri de Fransa ve Almanyanın ticaretinden daha büyüktür. Bundan başka siyasî muvazenede [illegible] nüfus ve ticaretlerile mütenasib olmıyan bir ağırlık ifade etmekte[illegible]dirler.

Ticaretin genişletilmesi için giriştikleri teşebbüs, bir netice vermemiştir. Fakat Oslo grubu devletleri, Kopenhag şehrinde yaptıkları içtima ile bu anlaşmayı ticaret sahasından politika sahasına intikal ettirmbiş oluyorlar. Milletler Cemiyeti için yeni bir darbe teşkil eden bu karara göre, [illegible]di devlet, müstakbel harpte sanksiyonların tatbiki vazifesile mükellef olmıyacaklar, yani Büyük harbden evvelki gibi, bitaraf kalacaklardır.

Bu karar üzerine, Polonya Hariciye Vekili Bek, Oslo'ya gitmiştir. Malûmdur ki Polonya, Avrupada Fransanın peyki vaziyetinde iken kollektif barışın en hararetli taraftarlarından biriydi.

Fakat 1934 senesinin başlangıcında Almanya ile anlaştıktan sonra Milletler Cemiyeti sisteminin aleyhtarı olmuştur. Polonya [illegible] senedenberi içtimalarında beraber bir rol oynamakla beraber, Milletler Cemiyeti paktı ile giriştiği taahhüdleri resmen ilga etmemiştir. Bu defa Polonyanın [illegible]denberi takib ettiği siyasetine [illegible]gun olarak yedi küçük devlet [illegible] tarafından verilen karar Bek'in [illegible] vazifesini kolaylaştırmıştır. Verilen habere göre, Polonya da bu karara iştirak edecektir. Hatta sank[illegible] noktasında [illegible] yonların tatbikı [illegible] devletin serbest kalması için [illegible] letler Cemiyetinin gelecek [illegible]

(Devamı 6 ıncı [illegible])

ONU BEN BOĞDUM

AŞK, HEYECAN ve İHTİRAS ROMANI

Tefrika N. 68

Yazan: İskender F. SERTELLİ

— Efendim kulunuz türküm. Prens hazretleri vekilharçlarını daima Türklerden seçer..

— Ya!.. Demek siz Türksünüz öyle mi?

— Evet..

— Ah, ne iyi bir tesadüf!

— Efendim. Buna hayret etmeyiniz. Prens hazretlerinin türkçesi daha kuvvetlidir. Pederleri Boğaziçindeki meşhur sahilhaneyi yaptırdığı zaman prens burada dünyaya gelmiş. Onu kırk günlük iken Mısıra götürmüşler. Fakat mekteb zamanı gelince kendisini tekrar buraya getirmişler. Burada okumuş.. Bütün yaz mevsimlerini burada geçirmiş. Çehresindeki Arab hatları mevcut olmaza dilinden Arab olduğunu anlamak çok güç olacak.

Ayten buna da sevinmişti. Çünkü o arapça bilmiyordu. Kâhya ile konuşurken, pernsle nasıl anlaşacağını düşünüyordu.

Demek ki prens İstanbulda tahsil görmüş.. Türkçesi kuvvetli bir gençti.

Prensin kâhyası ayağa kalktı.

— Gecikmezsiniz değil mi hanımefendi?

Ve kendi kendine mırıldandı:

— Vallahi insanı uzaktan öyle dikiz ediyor ki..

Ayten birdenbire başını çevirdi:

— Bu ne demek, Kâhya efendi? Sekiz mi dediniz? Anlıyamadım.

Selim kendini topladı:

— Hayır efendim, bu arabca bir kelimedir. Bendeniz böyle arasıra kendi kendime konuşurum. Galiba yine konuştum. Şimdi ihtarınız üzerine farkına vardım da. Doğrusu benim bu halime gülmemek kabil değil .

Ayten:

— Siz tepedeki gazinoya doğru yürünüz, sonra dönünüz. Dönüşte benimle karşılaşırsınız, dedi.

Kâhya:

— Aman hanımefendi, dedi, sakın bizi fazla bekletmeyiniz.. Sonra başka model aramağa mecbur olacağız.

Ayten bu söze kızdı amma, cevab vermedi. O, prensin kâhyasının muhakemesi kıt bir adam oduğuna hükmetmişti.

Bir tüy gibi koşarak köşkün üst katına çıktı. Prensin (!) kâhyası da bahçeye indi ve köşkün kapısından sevinçle çıkıp gitti.

★

— İşler yolunda. Hiç merak etme!..

— Ne yaptın? Anlat bakalım..

— Ne mi yaptım? Neler yapmadım ki... İlkönce sizi Mısırlı bir prens yaptım. Hasılı verdiğiniz rolü tam manasile oynadım.

— Çabuk söyle, netice ne oldu?

— Haydi hazırlan bakalım! Küçük hanım gezmeğe çıkacak. Yolda sizi tanıştıracağım.

— Portresini yapmama razı oldu mu?

— Elbette. Ben giderim de kandırmadan döner miyim hiç?..

Gültekin, Selimin muvaffakiyetinden pek memnundu.

— İşte kırk yılda bir kere rolünde muvaffak oldun! dedi. Selim:

— Ne diyorsunuz? diye bağırdı. Şimdiye kadar oynadığım rollerin hesabını tutsaydım, belki bir tiyatro kumpanyasına rejisör olurdum.

— Ne vakıt gideceğiz gezmeğe..

— Hemen şimdi, prens hazretleri!

— Alayı bırak. Hazırlanalım.

— Alay değil, kendimi alıştırıyorum.

— Hakkın var! Eğer konuşurken bir pot kırarsan, rezil oluruz.

— Ben, kırdığım potları tamir etmesini bilirim. Fakat, siz konuşurken pot kırarsanız, sizin potunuz kolay kolay tamir edilmez. İşte o zaman rezaletin büyüğile karşılaşırız.

— Haydi, sen merak etme! Ben bu dakikadan itibaren Mısırlı bir prensim, değil mi?

— Evet. Mısırlı prens hazretleri! İstanbulda doğdunuz.. İstanbulda tahsil gördünüz

— Bu gevezeliğe lüzum var mıydı?

— Vardı.. Çünkü! O, Arabların güzelce türkçe konuşmalarını hayretle karşılayor.

Gültekin giyindi.. Hazırlandı. Kâhyasile birlikte Çamlıca tepesine doğru yürümeğe başladılar.

★

— Selim, baksana, Ayten geliyor mu?

— Aman kuzum, sakın arkana bakma! Şimdi köşkten çıktı. Ağaçların altından yürüyor.

— Sen nereden görüyorsun? Başının arkasında da gözün var galiba?!

— Evet.. Evet.. Geliyor. Görüyorum.

— Dönelim mi?..

(Devamı var)

Her tarafta yeni sıhhat müesseseleri kuruluyor

Heybeli sanatoryomu önümüzdeki ay nihayetinde yüz yatak daha kazanmış olacak

Haydarpaşa nümune hastahanesi ile diğer hastahaneye de yeni birer pavyon ilâve ediliyor

Memleketimizin muhtelif yerlerinde yeniden hastaneler ve bakım, tedavi evleri açılması yolunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti tarafından başlanan inşa faaliyetine muhtelif yerlerde devam olunmaktadır.

Bu hususta şehrimizdeki yeni inşaat çok ilerlemiş bulunmaktadır.

Ezcümle yeniden «100» yatak ilâve olunması için inşaata geçilmiş olan «Heybeliada verem sanatoryomu» ndaki bu yeni paviyonun inşaatı önümüzdeki ay nihayetinde bitecektir.

Yeni paviyon Cumhuriyet bayramında açılacaktır. Bu suretle «Heybeliada sanatoryomu» ve dolayısile İstanbul hastaneleri veremliler için yeniden 100 yatak daha kazanmış ve müessesenin yatak adedi «250» ye baliğ olmuş bulunacaktır.

Cerrahpaşa, Gureba ve Haseki hastanelerindeki yeni paviyonların ikmali de yatak adedlerinin birkaç yüz tane çoğalmasını mucib olmaktadır.

Emrazı akliye ve asabiye hastanesi» ne bir «merkez paviyon» ile diğer yeni bir «paviyon» ilâve inşaatı ikmal olunmuştur.

Hastaneye bu sene teferruata aid yeni kısımlar ilâve olunacaktır.

Bu suretle hastanenin kadrosu normal 1800 den 2000 e çıkarılmış olacaktır.

Bu sene Haydarpaşa nümune hastanesine yeniden bir paviyon ilâvesi kararlaştırılmıştır.

Taşra hastanelerinden Zonguldak hastanesi ile İzmir emrazı sariye ve Erzurum hastanelerine de yeni birer paviyon ilâve olunacaktır.

Manisada yeni açılan «doğumevi» de kuvvetlendirilecektir.

Bundan maada trahom mücadele mıntakalarında yeni mücadele istasyonları tesis olunduğu gibi «frengi» mücadele gruplarının doktor kadroları da kuvvetlendirilmektedir.

Bu grupların bazıları bu yıl merkezlerini değiştirmişlerdir.

Sıtma mücadele istasyonları da geçen yıldan daha geniş bir kadro ile faaliyette bulunmaktadırlar.

Bu sene en fazla iş yapan hububat Mahsulümüz Bakla

Günde 100 bin kiloya yakın bakla satılıyor

Son haftalarda Anadoludan şehrimize gelen hububat arasında bilhassa «bakla» daha fazla gelmekte ve aranmaktadır.

Bilhassa Bandırma, karabiga, Balıkesir mıntakalarında bu sene kuru bakla fazla olduğu için buraya sevkiyat ta çoktur.

Hariç memleketlerden yapılan siparişler de; kuru bakla üzerine fazladır. Bilhassa İtalyada bu sene kuru bakla az olduğundan «Malta» havalisi için de talepler yapılmaktadır. harîçten yapılan bu siparişlerde iyi fiyat verilmektedir.

Bu suretle günde vasatî satışlar 100 bin kiloyu bulmaktadır. Toptan fiyatlar bir kilosu 4 buçuk ve 4 kuruş 10 para içindedir.

KALBE GİREN HIRSIZ

Yumurta ihracatı

Ay başından Itibaren çok Azaldı

Mevsim münasebetile yumurta ihracatımız ay başından itibaren azalmıştır.

Esasen hariç memleketlerden de; bu ay içinde fazla sipariş gelmemiştir.

Buna rağmen yumurta fiyatları düşmemiştir.

Teşrinevvelden itibaren ihracatın tekrar başlıyacağı muhakkak görülmektedir.

Jandarma Terfi Listesi

Yeni listenin hazırlanmasına başlandı

30 ağustos Zafer ve Tayyare bayramında neşrolunacak «Askerî terfi listesi» nin hazırlanmasına başlanıldığını yazmıştık.

Jandarma genel komutanlığı da; yine zafer ve tayyare bayramında terfı edecek olan jandarma subay ve askerî memurları için bir terfi listesi hazırlamağa başlamıştır.

Önümüzdeki ay Adliyede yeni terfiler yapılacak

Hakim ve müddeiumumîlerin bir sene içinde aldığı nakız kararları tedkik ediliyor

Adliye Bakanlığı hâkim ve müddeiumumilerın bir sene içinde temyiz mahkemesince nakz veya tasdik olunan kararlarını tesbite devam etmektedirler. Bu tesbit işi ağustos sonlarına kadar sürecektir. Eylûlde adliye ayırma meclisi toplanacak ve adliye mensuplarının terfi defterlerini hazırıyacaktır. Terfia müstahak omak için temiyizce tasdik olunan kararlar nisbeti geçen senenin ayni olarak bırakılmıştır.

Yüzelli küçük Mücrim Islhanede Toplandı

En asrî ceza evimize 4000 dekarlık bir çiftlikde ilâve olunuyor.

Hapishanelerimizde bulunan uslanmış mahkûmların «Edirne ceza evi» ne gönderilmeleri uslu mahkûmların ruhî tebeddülâtında çok iyi bir tesir yapmakta ve buraya peyderpey yeni mahkûmlar gönderilmektedir.

Edirne ceza evinin yanında bulunan 400 dekarlık bir çiftliğin hemen hemen bütün toprakarı işenmektedir.

Adliye vekâleti bu çiftliği satın almak emrini ve parasını vermiştir. Ceza evinde demircilik, terzilik, marangozluk, kunduracılık, halıcılık kolları açılmıştır. Bu suretle mahkûmlar; Hem bütün ihtiyaçarını gidermekte ve hem de sipariş almaktadırlar.

Islah evı ise daha çak göze çarpacak bir hale gelmiştir. Memleketin her yernden toplanmış 150 çocuk tertemiz derslerine muallimlerle devam etmektedirler. Ondan sonra atölyeler ve tarlalar da her halde yaptığına iğrenen ve onu unutmak istiyen haysiyetli ve Türk cemiyetine yarar bir insan olarak yetişmektedirler. Buralarda çalışanların ceza müddetlerinin dörtte biri bağışlanmaktadır. Müddetini dolduran koyuveriliyor.

Bu kadronun yakın günlrede arttırılacağı söylenmektedir. Islah evine gidenler yüzleri kıpkırmızı hastalıktan zerre eser bulunmayan gürbüz insanlarlakarşılaşmaktadırlar.

Bir işçi yaralandı

Mecidiye köyde oturan ve Bomontide sür'at mensucat fabrikasında çalışan Yusuf oğlu İhsan fabrikada çalışırken sağ elinin baş parmağını makineye kaptırmış Beyoğlu belediye hastahanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Biz Bize

Özürü kabahatinden büyük

Beyazıdda şüpheli şüpheli dolaşan bir adamı yakalıyarak karakola getirmişler, üzerini aramışlar, bir miktar afyon çıkmış. Afyonu dişi ağrıdığı için kullandığını iddia eden adam, tabiî adliyeye teslim edilmiş.

Hani bir hikâyedir:

«— Padişahlardan biri Tıflıya öyle birşey yap ki özürün kabahatinden büyük olsun, demiş de merdivenden çıkarken arkasından yetişerek Padişahı gıdıklamış.

— Bire mel'un ne yaptın? Dediği zaman Tıflı:

— Affedersiniz efendim, yanlışlık oldu. Sizi Sultan hanım zannetmiştim. Demiş.

Afyonu dişi ağrıdığı için taşıdığını söyliyen bu adamın Tıflıdan farkı ne?

Zira herkes bilir ki dişi ağrıyan insan yanında tabanca veya afyon taşımaz. Ancak dişçiye gider Hastalığını kanuna siper yapmak istiyenlerin de özürü kabahatlerinden büyüktür.

BÜRHAN CEVAD

Edirne mektubu

Dedeağaç, Gümlicene ve Atinadan gelen Yunanlı misafirlerimizin ziyareti bu ay içinde iade olunacak

İstanbul ve Çanakkale muallimlerini samimiyetle karşılayan Edirne öğretmenleri de bu ay yurd içinde bir tedkik gezisine çıkıyorlar

Edirne 5 (Hususî)— 3 gün evvel buraya gelen 500 kişilik bir Yunanlı kafile şehrin şayanı temaşa yerlerini gezdikten sonra memleketlerine avdet ettiler.

Dedeağaç, Gümülcine ve Atinalı dostlarımızdan mürekkeb olan Yunanlıları karşılamak üzere «Karaağaç» ve «Şehir» istasyonlarında büyük bir halk kütlesi toplanmıştı.

Saat 9 da tren geldi. Misafirlerimiz doğruca Şehidliğe giderek bir çelenk koydular ve buraya girerken bando evvelâ onların, sonra bizim millî marşlarımızı çaldı ve her iki taraf da bir ağızdan bandoya iştirak ettiler.

Şehitlikten Atatürk abidesine gidildi. Buraya da bir çelenk vaz eden misafirlerimiz hararetli nutuklar söylediler.

Bu nutuklara bizden öğretmen Bayan Mücahide ve Bay Enver tarafından mukabele olundu

Akşam 16 da «Meriç» gazinosunda Vali ve belediye reisinin iştirakile bir gardenparti verildi.

Misafirlerimizin arasında Gümülcineden 90 Türk vatandaşımız da bulunuyordu.

Misafirlerimizin uğurlanma merasimi de, istikballeri gibi hararetli oldu.

Diğer taraftan İstanbul muallimlerinden 2 inci grup da cuma günü geldiler. Birinci kafile ile bir gün evvel şehrimizi ziyarete gelmiş olan Çanakkale muallimleri Edirneli meslekdaşları tarafından samimiyetle karşılandılar.

Yakında Edirne muallimleri de bir Anadolu seyahatine çıkmayı kararlaştırmışlardır.

Şehrimize gelen dost Yunanlı kafileye iadei ziyaret için şimdiden hazırlıklara başlanmıştır.

Bu seyahatin bu ay içinde yapılması muhtemeldir.

Bülend Erim

DEKORASYON
Mağazası İçin Mevsim Yoktur.
Her Ay En Modern Mallar Gelmektedir
Beyoğlu, İstiklâl Caddesi.

Şehir meseleleri

Sayfiye yerleri

Halk nereye ve niçin rağbet ediyor

Bu sene hangi sayfiye yerlerine rağbet oldu? Bu hususta tetkıkat yapmak için, şehrimizin muhtelif yerlerinde bir gezinti yaptık. Müşohedelerimizi ve bu müşahedelerden aldığımız neticeleri birer birer aşağıya yazıyoruz.

★

Son on, on beş sene içinde, Modayla Pendik arasındaki sahil boyuna, bir nüfus akını başgöstermiştir.. Kırk elli sene evvel yarı boş bir halde duran, bu semtler, şehir haline girmiştir

Vaktile Anadolu demiryolları yeni yapıldığı zaman benliyö hattının etrafı, bomboş toprakları, tektük köylü evleri göze çarpıyordu, fakat Anadolu demiryolları, banliyö hattını işlettiği zaman, Haydarpaşadan, Pendiğe kadar olan sahanın imarına da sebeb olmuştur. Hatta o zaman, demiryolları idaresi, banliyö hattının etrafındaki köyleri, imar ettirmek için kolaylıklar bile göstermiştir.

Modadan, Pendiğe kadar olan sahanın inkişafı, ve bu sahaya nüfus akın etmesi, yeni yeni köşkler, evler, yapılması, banliyö yüzünden olmuştur. Fakat bu, sahanın inkişafı için, birinci merhale addedilebilir,

ASFALT VE OTOBÜS

On, on beş sene evvel asfalt yolların yapılması, bu saha için, ikinci bir inkişaf devresi olmuştur. Demiryollarına muvazi olarak, ikinci bir yol olan asfalt. bu sahayı, ikinci bir nüfus akınına sebebiyet vermiştir. Bundan başka, asfalt yol üzerinde tramvaylanın işlemesi de, buralarını daha ziyade şenlendirmiştir.

Kırk elli sene evvel, yarı boş daha doğrusu bomboş olan bu yerlerde, şimdi kübik köşklerin ve yeni yeni eğlence yerlerinin teessüs ettiğini görüyoruz.

Neden sahildeki sayfiyelere akın var? Bu suale cevab vermek için son senelerde, hayatımızdaki olan tahavvül veyahud yeni hayat telâkkilerini hatırlamak lâzım... Son senelerde, yaşayış telâkkisi, sayfiye telâkkisi tamamile değişmiştir. Eskiden, hayatımızdaki sayfiye telâkkisi, tamamile başkaydı: Sayfiye demek, soğuk su içmek, ve rüzgârlı ve havadar bir yerde oturmak demekti. Bunun için en müsaid yerler, Çamlıca tepeleri, Boğaziçi gibi yerlerdi. Sayfiye ihtiyacını duyan mahdud bir zümre, yaz geldiği zaman, Boğaziçi sahillerine akın eder. Yahud Çamlıca tepelerine çıkarlardı. Adalar, dah ziyade ekalliyet zenginlerinin benimsediği bir yerdi. Bilhassa Abdülhamid devrinde, Adalarda Rum ve Ermenı ticaret borjuvazisi oturuyordu.

Anadolu sahillerinde yalnız Caddebostanı, Bostancı, Moda gibi yerlerde, eski devrin paşaları, saray yüzünden zengin olan tüccar tipleri yerleşmişlerdi.

Şimdi sayfiye telâkkisi tamamile değişmiştir. Sayfiye yerleri daha demokrat bir hale girmiştir. Eskiden sayfiyeye gidenler, parmakla gösterilecek kadar azdı. Şimdi bu miktar daha çok artmıştır. Mutavassıt hatta kazancı pek az olan aileler bile, kendi seviyelerine göre, sayfiye yerinde, bir iki oda kiralıyarak oturuyorlar.

Yukarıda yazdığımız gibi, bütün rağbet Anadolu sahillerine karşı... Bunun sebebi, denizdir. Artık sayfiye demek, denize girmek, deniz sporlarile meşgul olmak, sandala binmek demektir. Boğaziçi sahilleri bu nevi sayfiye hayatına pek müsad değildir. Bütün plâjlar deniz sporlarına müsaid yerier, Moda ile Pendik arasındaki girintili çıkıntılı sahillere inhisar etmektedir.

Plâjlara ve denizlere olan temayül yüzünden, Moda ile Pendik arasındaki sahillerde boş bir yer kalmamıştır.

Bu sahillerde, eski paşa köşkleri, bahçeleri şimdi birer eğlence yeri, gazino halin girmiştir. Artık asfalt üzerinde pek az boş yer kalmıştır. Birkaç sene evvel, çıplak bir tarla manzarası arzeden, Caddebostanı, Çiftehavuzlar, şimdi kübik köşklerin gündengüne arttığı bir mahalle şekline girmektedir. Bütün bunlar iyi. Şu dünyanın en güzel yeri olan Boğaziçi ne zaman inkişaf edecek?

H. A.

HALK FİLOZOFU

Ressamlar Hakkında

C.H.P. si tarafından tarihî abidatı tesbit etmek üzere ressamların Anadoluya gönderileceklerini haber aldık. Çok ihmal edilmiş sanat şubesi olan resmin böyle bir ehemmiyet kazanması hiç şüphe yok ki hepimizi sevindirmiştir. Her birlikten ikişer kişi seçilerek harcirahlarından başka d...ıştıkları ve çalıştıkları müddet zarfında da ayda yüz elli lira ücret verilecekmiş. Bu, çok güzel ve fevkalâde isabetli bir karardır. Fakat bana dün hiç bir birliğe mensup olmıyan fakat değeri diğerlerinden aşağı bulunmıyan bir ressam geldi ve dedi ki:

— Peki biz ne yapacağız? Mevcut birliklerin kanaatlarile kanaatlerimizi teşkil edememenin cezasını mı çekeceğiz? Zira bu teklif bizde mevcut üç teşekküle, yani yalnız güzel sanatlar birliği, müstakil ressam ve heykel işleri birliği ile «D» grupuna yapılmıştır. Halbuki bu birliklere girmeyen, bu teşekküllerin dışında kalmış daha bazı kıymetli ressamlarımız vardır. Onların da içlerinde bu seyahati seve seve kabul edecekler bulunacaktır. Onların arzuları ne olacak? dedi.

Biz şu fikirdeyiz. Bu gibi kararlar, teklifler ve teşebbüsler doğrudan doğruya bizde yegâne sanat evi olan güzel sanatlar akademisine yapılmalıdır. Orası gönderilecek ressamları hiç şüphe yok ki daha ziyade isabetle seçebilecektir.

HALK FİLOZOFU

Karnını doyurmak için kavun çalmış

Fındıklıda Hacı Hasan sokağında 39 numarada oturan Ahmet oğlu Yaşar dün Yemişte Ömerin motorundan bir kavun çaldığından yakalanmış ve Sultanahmet İkinci Sulh cezaya verilmişti.

Sorguya çekilen Yaşar:

— Karnım açtı Yemiş iskelesinde dolaşırken mis gibi kavun kokusunu duydum dayanamadım. kayıktan küçük bir kavun aldım. iki sokak kadar kayığın bulunduğu yerden uzaklaşıp bir köşeye oturdum. Kavunu kestim henüz bir lokma yemiştim beni yakaladılar demiştir. Yaşar bir ay hapse mahkûm olmuş fakat sabıkası olmadığından cezası tescil olmuştur.

Sultan Aziz ve gözdeleri

SON TELGRAF'ın Tarihî tefrikası No. 56

Yazan: M. Sami KARAYEL

Zuhaf ve Arnavud alayı dedikleri bu maiyet askerleri millî üniformalarile selâm geçidine başka bir revnak veriyordu.

Sultan Aziz; sabah kahvaltısını yaptıktan sonra; selâmlık resmi için hazırlığına başladı.

Berberi padişahı; mutad saatte huzura geldi. Efendisinin kafasını sabunlıyarak dibinden tıraşladı. Siyah top sakalını düzeltti.

Yalnız, mabeyin dairesinde değil, harem dairesinde de hazırlıklar oluyordu.

Her cuma selâmlığına, araba ile bir kısım saraylılar da çıkardı. Cuma namazından sonra; Beylerbeyine, Küçüksuya, Hünkâr iskelesi sarayına giden kadın efendiler de olurdu.

Öğle oldu. Dolmabahçe sarayının mabeyin kapısı aşağıdan yukarıya kadar mızraklı süvari alaylarile iki keçeli dolmuştu. Müşirler, vezirler, büyük üniformalı elbiselerini giymişler, murassa nişanlarını takmışlar, safbestei ihtiram olarak efendilerini beklîyorlardı.

Selâmlık resmi Eyübsultanda olacaktı. Padişah oradan Kâğıdhaneye Çağlıyan köşküne gidecekti. Karadan, atla Karaköye Aziziye karakolu iskelesine kadar gelecek, oradan on altı çiftelik muhteşem saltanat kayığına binerek Eyübe gidecektir.

Karaköye kadar, cadde boyunca iki saf halinde mavi parlak çuhadan şalvarları yine mavi şeridli sakoları, mükemmel silâhlıkları, omuzlarında en son sistem Hanri martini tüfekleri olduğu halde piyade askerleri dizilmişti.

Padişah; tam zamanında haremden mabeyine geçti; yaverler, müşirler etrafında elpençe divan duruyorlardı.

Binek taşına geldi. Atına bindi. Alay başlamıştı. En önde, mızraklı süvari alayının beygir üstünde mızıkası çalıyordu.

Halk, sokaklara dökülmüş alayı seyrediyordu. Karaköye kadar gelindi. Kayığa binilip Eyübe yollanıldı. Yanına Sadrıazam Âli Paşayı ve hassa müşürünü aldı.

Eyübde namaz eda olundu. Padişahın namazdan çıktığına alâmet olmak üzere donanmayı hümayundan, ve mevakii saireden zeval topları atılıyordu.

Tekrar saltanat kayığına binerek Çağlıyana gelindi. Çağlıyanda güreş olacağını haber alan binlerce saraylı halk toplanmıştı.

Güreş, daha akşam üstü serinde olacaktı. Dört beş saat vardı.

Sultan Aziz Çağlıyana gelir gelmez hemen harem dairesine çekilip sovundu. Hazinedarı kalfalarile beraber gelmiş, efendisinin her türlü istirahatını temin zımnında ne mümkünse hepsini hazırlamıştı. Mat güzelini de iradeleri üzerine getirmişti.

Mat güzel bebekler gibi giyinmişti. Başında menekşe dalı biçiminde pırlantalı iğneler, parmaklarında kulaklarında elmas ve zümrüd taşlı yüzükler ve küpeler vardı. Uzun boyunu dolduran balık eti, müdevver ve dolgun kalçaları küçük el ve ayaklarile çok şirinleşmişti.

Hele; iki çıft parlak iri gözleri başında. kulaklarında. ellerinde parlıyan pırlantaarı gölgeliyordu. Kurnaz Arzıniyaz; Sultan Aziz harem dairesine girer girmez, Mat güzeli karşılayıcı koymuştu.

Padişah, Dilşadı görür görmez bir an durdu. Gözdesini baştan aşağı süzdü. Dayanamadı ve çenesini okşıyarak sordu:

— Kız, sen de mi geldin?

Dilşad, önüne bakmış elpençe divan duruyordu. Efendisinin sözlerine mukabele etmedi. Kızardı. Alıal morumor olup sustu:

Padişah istirahat odasına girdi. Selâmlık elbiselerini sırtından atıp rahatlıyacaktı.

Vükelâ, vüzera selâmlık kısmında toplanmış yemeği bekliyorlardı. Sultan Aziz soyunup dökündükten sonra; Arzıniyaza irade etti:

— Yemeği haremde yiyeceğim; Dilşadla beraber... Vükelâ; beni beklemesinler... Ona göre tertib eyle...

Arzıniyaz; efendisinin iradesini hemen yerine getirdi. Dışarı çıkıp kızlar ağasına tebliğ etti.

Fakat Arab fena halde içerlemişti. Çünkü mat güzel efendisile beraberdi. Mutadın haricinde olarak haremde yemek yiyecekti. Halbuki; saltanat binişlerinde Padişahın gittiği mesirelerde bugüne kadar haremde kalıp yemek yediği vakı değildi. Muhakkak; vüzerasile bir arada yerdi. Demek mat güzel; efendisinin âdetlerini bozabilecek derecede müessirdi.

Arzıniyaz bu hale memnun olmuştu. Arabı ve Çeşmidili hasedlerinden çatlatacaktı.

İşin tuhafı, bugün Çeşmidil de gelmişti. Çünkü, Sultan Aziz kadın efendilerin bir kısmile gözdelerin bir kaçını da Çağlıyana gelmelerini irade etmişti. Bu gelip gidişler, saraylılar için bir gezinti ve hava almak vesilesi oluyordu.

Haremağası; Arzıniyazdan telâkki ettiği iradeyi mabeyin dairesinde nöbet bekliyen vükelâ ile meşgul bulunan başmabeynci Mehmed Beye tebliğ etti.

Mehmed Bey; irade mucibince hemen tertibata başladı. Sofralar zaten hazırdı. Sadrazam Âli paşaya gelerek, Padişahın, yemeği içerde yiyeceğini arzetti.

Âli Paşa, sıkılmıştı.Şimdiye kadar vuku bulmıyan bu halden şüphelenmişti. Derhal mabeyinciye sordu:

— Oğlum Mehmed Bey; zatı şahaneleri keyifsiz midirler acaba? Mutad olmıyan hal vaki oldu da...

Mabeyinci Mehmed Bey; Arzıniyazın çok yakın bir dostu ve hatta mahrem bir bendesi olduğundan ne olup ne bittiğini bilirdi.

(Devamı var)

Kilise ne yapmak istiyor?.

Papa hakikaten mücadeleye girişerek 929 da İtalya hükûmeti ile imzaladığı anlaşmayı bir tarafa bırakacak mı?

Katolik papaslar düşünce içinde..

İtalyada ırk meselesi dolayısile alınan vaziyet Papalık tarafından şiddetli bir surette karşılandı. Buna dair Avrupa gazetelerinde çıkan yazılardan bahseden «Son Telgraf» gerek Papanın söylediği nutuktan ve gerek Sinyor Musolininin ona verdiği cevabdan da bahsetmişti. Yeni gelen Avrupa gazeteleri yine bu mesele etrafındaki dedikodularla meşguldür. Romada bulunan muhabirler, Vatikan mehafilinde neler düşünüldüğünü söylüyorlar. Bundan anlaşılıyor ki Vatikan ile İtalya mehafili arasındaki ihtilâf gerginlik halini almıştır. Papa, son günlerde hep İtalyanın ırk hakkındaki noktai nazarına uymıyacak beyanatta bulunmuş ve İtalyanın da bu hususta Almanyayı taklid ettiğine şaştığını söylemiştir. Fazla olarak Katolikliğe karşı gelenin Papaya karşı geleceğini söylemiş, P aya vuranın da öleceğini ilâve e..neyi unutmamıştır.

Sinyor Musolini de buna cevab vermek için uzun uzadıya beklemeğe lüzum görmemiştir. Bunu da birkaç kelime ile anlatmış ve İtalyanın kimseyi taklid etmediğini söylemiştir.

Bu suretle iki tarafın vaziyeti artık anlaşılmış oldu. Bu vaziyet ise biribirine tamamile aykırıdır.

Almanya ile arası açık olan Vatikan, İtalyanın da Almanyaya benzer tarzda bir hattı hareket takib etmesini iyi gözle görmüyor. Fakat İtalyanın salâhiyetdar mehafili dolayısile Papaya anlatmak istemişlerdir ki İtalya haricden başkalarını taklid etmeğe lüzum görmemektedir. Buna dair verilen izahat Vatikanı tatmin etsin diye verilmek istenen teminat sayılıyor. Fakat Papa on birinci Pi bu kabil teminatı kâfi görmemiştir. İtalyada ırk meselesi kabul edilmesini, Almanyada olduğu gibi Katolikliğe aykırı gören Papa, Katolik kilisesinin ırk farkı gözetmediğini tekrar ilân ederek açıktan açığa vaziyet almıştır. «Son Telgraf» bundan bahsetmişti. Fakat Sinyor Musolini de buna karşı vaziyet alarak İtalyanın herhangi bir engel karşısında durmıyacağını ilân etmekten geri kalmamış, İtalyanın ırk nazariyesi Almanyada takib edilenden başka olduğunu söylemiştir. Şimdi vaziyet işte bu suretle aykırı olarak kendini göstermektedir. Bu aykırı vaziyetin bundan sonraki neticeleri ne olacağı bahsi ayrıdır. Geçenlerde İtalyanın ileri gelen profesörleri toplanarak İtalyan ırkından bahsile İtalyanın bundan sonraki hattı hareketi ne olmak lâzımgeleceğini söyledikleri zaman Katolik kilisesinin gazetesi sayılan Avenire gazetesi bunu kabul etmişti.

Şimdi katolik gazetelerinin canı çıkıldığı anlaşılıyor. Çünkü Papanın vaziyeti karşısında onlar da ne diyeceklerini şaşırmış bulunuyorlar. Diğer Katolik gazeteleri tenkid ediyorlardı. Fakat göze çarpan bir şey vardı ki İtalyada çıkan ve Katolik kilisesine mensub bulunan gazeteler arasında bu mesele etrafında bir ihtilâfın bulunmasıdır. Yalnız Katolik gazeteleri değil, Katolik papasları da bu meselede ayrı ayrı cebhelerde bulunuyorlar. Katolik papasları bundan sonra Papalık ile İtalya hükûmeti arasındaki münasebatın ne şekle gireceğini düşünerek endişeye düşüyorlar

Acaba yine eskisi gibi mi olacak? Yine Vatikan ile İtalya hükûmetinin arası açılacak mı?

Senelerce süren dargınlık nihayet şimdiki Papa on birinci Pi ile Sinyor Musolinnin teşebbüsleri sayesinde 11 Şubat 929 da akdedilen Latran anlaşması ile ortadan kalkmış, iki taraf barışmıştı. Şimdi tekrar eski dargınlık yeniden başgösterecek mi? Endişesi Katolik papaslarını düşündürüyor.

Şimdi muhakkak olan bir şey varsa o da Papa on birinci Pinin yeni bir mücadeleye girmeğe hazır olduğunu göstermesidir. Yaşı sekseni geçmiş olan Papa on birinci Pi önünde yeni açılan bir mücadele sahası görmekte ve bu sahaya girerek mücadeleye hazır olduğunu göstermek istemektedir. Almanyada bu mücadele oldu, başladı, hâlâ devam ediyor. Şimdi sıra İtalyaya mı geldi?. Mücadele saha— bırakmak istemediği anlaşılan Papa, Katolikliği müdafaa etmek gayretile bütün Katolik kilisesini harekete getirecek görünüyor. Bununla beraber Vatikanın kendine mahsus nasıl birtakım tabiye usulleri olduğunu şimdiye kadar gelip geçen bellibaşlı hâdiseler göstermemiş değildir. Meselâ Almanya ile gerginlik arttıkça artmış olduğu halde Vatikan hâlâ resmî surette Berlin ile münasebetlerini kesmiş değildir. Bilâkis daima almış olduğu vaziyet, münasebatı devam ettirmek suretile bir gün gelir, gerginliği ortadan kaldırmak çaresi bulunur diye ümid besler görünmektedir. Onun için eğer şimdi İtalya hükûmeti ile Vatikan arasında bir mücadele başlayacaksa Papalığın her halde kullanacağı birtakım usuller kendini göstermekte gecikmiyecektir.

Roma - Berlin mihverinin çok sağlam olduğu şimdiye kadar çok

(Devamı 7 inci sahifemizde)

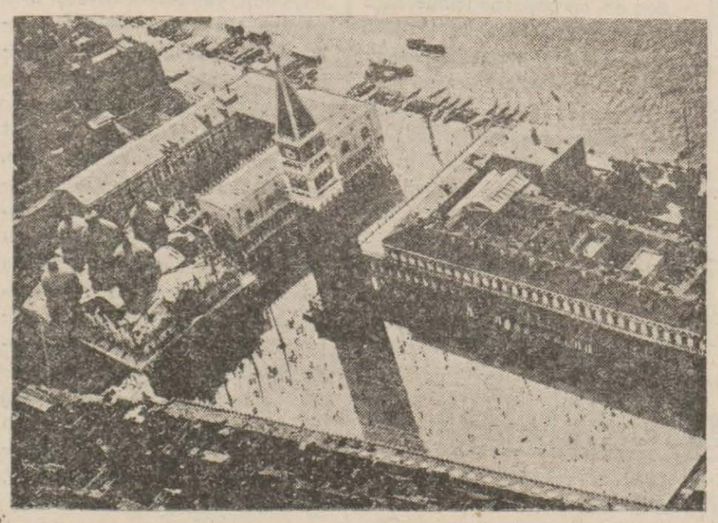

Gangsterler Faaliyette

Dört haydud Nevyork da bir bankaya girdiler ve 50,000 dolar alıb gittiler

Nevyork (Hususi) — Yüzleri maskeli dört haydud Nevyorkun büyük bankalarından Banka di Napoli'nin şubesine girmişler ve ellerindeki otomatik rovelverlerle banka memurlarını ve on altı müşteriyi tehdid ederek 50.000 dolar almışlar ve otomobillerine binip gitmişlerdir. Zabıta, haydudların izini bulamamıştır.

Trenlerin Sür'ati

Roma - Napoli hattında işleyen bir İtalyan treni saatte 154 kilometre süratle gitmektedir.

Ham - Hanovr arasında birf Alman treni 1 saat 20 dakikada 177 kilometre katetmiştir. Saatte vasatî olarak 137,9 kilometre demek.

Amerikada saatte 134 kilometre süratle giden trenler vardır. Tabiî bunlar elektrikle hareket etmektedirler.

Buharla işleyen Belçika trenleri saatte 106, İngiliz trenleri de 115 kilometre gitmektedirler.

Fransız trenleri 119 kilometreye kadar çıkmışlardır. Paris - Londra sürat katarı saatte 120 kilometre kateder...

HİKÂYE

NERMİN

Yazan: MURAT KAYAHAN

Yeşil ve mutena ağaçların gölgelendirdiği gazino bahçesinde beyaz örtüleri iç gıcıklıyacak temizlikte bir masanın etrafında toplanan Nermin, patron ve arkadaşları Boğazın serin rüzgârına kıpırdanan yaprakların arasında buzlu içkileri içlerine sindire sindire çekiştiriyorlar. Gülüyorlar, söylüyorlar, eğleniyorlardı.

Nerminin aklı iki noktaya takılmıştı.:

Gözlerinde Tevfikin hayali, kafasında ilk defa göreceği Ankaranın muhiti, sosyetesi, hayat şartları hakkındaki telâkkisi kıpırdanıyordu.

Tevfiki seviyor muydu?

Evet... O halde ona danışmadan bu gence kararını niçin vermişti.

Kendi kendine sorduğu bu suallere yine kendi cevab verirken kuvvetli bir katiyetle işi kestirip atamıyor, birbiri ardına tereddüdle teessürün elinde bocalıyordu.

Tevfik, bu âni gidişi duyarsa Nerminin hareketine ne mana verecekti?..

Genç kız, kadehindeki rakıyı bir yudumda midesine boşaltırken mırıldandı:

— Adam sende... Para ve aşkın çarpıştığı noktada her zaman galib çıkan unsur, muhakkak partiyi kazanır...

Tevfik, o akşam sahici bir pars haline gelmişti. Gündüzden telefonla kendisini arıyan, akşam yemeğinde buluşmak üzere randevu veren Nermini Lokantada aramış, bulamamış. epeyce bekledikten sonra genç kadının gelmeyişine ne mana vereceğini kestirememişti.

— Nermin niçin böyle yaptı?

Diye kendi kendine bunun sebebini araştırırken mutlak onu bu akşam görmek ihtiyacında olduğunu hissediyor; fakat evine kadar gidip aramağı erkeklik gururuna uygun bulmuyor; içinde tuhaf bir his a, yakıcı bir ezilişle baş gösteren ilk kıskançlığın doğuşunu için için duyuyordu.

Delikanlı, randevu saatinden bir hayli geçtiği halde lokantada durdu. Bekledi. Sonra:

— Alacağın olsun Nermin!

Diye söylendi. Kalktı, sokağa çıktı.

Nereye gidecekti?. Ne yapacaktı... Gündüzden hazırlanmış bir programı yoktu. İçinde beliren hain bir şüphe, kıskançlığın çivisi onu kafaca çok yormuş, zaten işinde bunalan dimağı bu bekleyişle karmakarışık olmuştu.

Beyoğlunun bomboş kaldırımları sıcaktan kavruluyordu. Genç adam düşündü:

— Biraz hava almalıyım!

Dedi. Bir taksi çevirdi, atladı, doğru Arnavudköyüne indi.

Gökte hafif bir mehtab, denizde de onun titrek aksi boğaz sularını yaldızlıyor, uzakta göz kırpar gibi sönüp yanan Kızkulesinin kırmızı ışığı yıldızlara işaret veren bir helyoğraf fenerini andırıyordu. Denizin, gökün, havanın bu güzelliğini içine sindire sindire seyretmek için Tevfik gazinonun bahçesine çıktı. Kuytuca bir köşede, zümrüd taflanların loş gölgesinde eğlenen bembeyaz örtülü bir masanın 4-5 adım gerisinde oturdu. Ceketini çıkardı. Derin bir:

— Oh...

Çektikten sonra etrafına bakındı:

Gözleri etraftaki masalarda dolaştı. Sonra kendi önüne tesadüf etti. Masaya gelince durdu... Dikkatli dikkatli baktı... Gözlerine inanamıyacak gibi oldu. Onu akşam yemeği için randevu verdiği kendisini ölesiye sevdiğini yakıla, yalvara yalvara anlatan genç kadın, hain Nermin ortada o bembeyaz örtülü masanın etrafını saran üç erkeğin arasında, kası ona dönük oturuyor, önündeki durmadan doldurulan bardaki rakı kadehini birbiri ardına boşaltmasına çekiyordu.

Tevfik durdu, düşündü.

— Bu da nesi?..

Der gibi Nermine baktı. Genç kadın bu ara arkasına dönmüş, bakışları, Tevfikin kendi üzerine dikilen gözlerile karşılaşmıştı.

Delikanlı içinden:

— Şimdi beni gördü.. Kalkacak yanıma gelecek, özür ve af dileyecek; münim bir para fırsatı ile böyle hareket etmeğe mecbur olduğunu söyliyecek.

Diye düşünürken «kendisini öle siye sevdiğini yana yakıla, yalvara yalvara anlatan genç kadının in Nerminin» lâkayd bir omuz kişile önüne döndüğünü, şuh bir hareketle yakaladığı rakı kadehini iki kahkaha arasında ağzına boşlttığını gördü.. Kanı, bu sefaftan iliklerinde donar gibi oldu. Bir dakikada etrafının karanlığını hissede delikanlı önündeki şeye elini uzattı, şişeyi boğazından kavradı. sonra, elini omuzdan aşıran bir hareketle onu bardeki lâkayd kadına, yalancı hain, fettan Nerminin kafasına bütün şiddetile indirmeğe hazırlandı.

Nermin tekrar arkasına dönmüştü. Tevfiğin gözlerinde ışıklar o gaddar manayı bir anda idrak ettiden fettan kız ona işaret etti:

— Tevfik. Biraz gelir misin...

Genç adam mütekallis parmaklarını gevşetti, şişeyi yerine bıraktı, kalktı, önü sıra rüzgârsız bir odada salına salına tavana boylanan bir sigara dumanı helezon gibi yaylanarak ilerliyen Nermini takib etti Yürüdüler... Bahçenin denize bakan, bol ağaçlı kuytu bir köşesine geldiler. Nermin durdu. Tevfiğin karşısına yaklaşmasını bekledi... Delikanlı tam önüne gelince ona fırsat vermeden sordu, başladı:

— Tevfik ben gidiyorum!

— .....

Devamı 7 inci sahifemizde

Ingilterede yaz

Bir de güzellik Kraliçesi seçilmiş..

Ingilterede güzellik kraliçesi

İngiliz gazeteleri yaz mevsiminin bu sıcak günlerinde tatilin nasıl geçirildiğini yazmakla bitiremiyorlar. Bu sırada bir de güzellik kraliçesi intihab edilmiştir.

İngilterede Eseks'de ağustos tatili diye herkes yaz günlerini eğlenceli bir tarzda geçirmeğe fırsat ararken bir kraliçe intihab edilmiştir. Fakat kraliçeliğe seçilen Misis Alis güzel bir kız değildir. Zaten bu itihabın hususiyeti de buradadır. Fakat gençliğini muhafaza edebilen bir kadındır. Kendisinin 19 yaşında bir oğlu ile 13 yaşında bir kızı vardır. Yaştan bahsetmek her ne kadar doğru değilse de bunu Londralı bir gazete hatırlatmadan kendini alamamıştır. Fakat o da kat'î olarak birşey diyemiyor. Yalnız kırkının içinde gibi bir sey söylemekle kalıyor.

Parabiriktirmek

Yüz kişide kaç kişinin yapabildiği iş?

Bir İngiliz gazetesi geçen gün ortaya bir mesele atıyordu: Herkesin aldığı aylık ve ücretle kıymet biçilmez, diyordu. Birçok kımseler vardır ki her sene binlerce İngiliz lirası alırlar, fakat İngiliz kabinesi erkânının aldığı paradan çok para kazanır, lâkin buna bakıp ta onların bilgi ve düşünce itibarile kıymetleri mukayese edilemez, neticesini çıkarıyordu. Bu mesele ile uğraşan Londralı gazte, işi daha kurcalamış, tedkikatı başka bir sahada daha ileri götürmüştür: Hayat sigortası işlerinin müteahassısı olan bir adamın verdiği malûmata göre yirmi yaşında 100 kişi ele alınsın. Bunlar kırk senede şöyle ayrılıyorlar:

100 kişiden 44 kişi ölüyor. 100 kişiden 23 kişi hâlâ yaşamak için çalışmaktadır. 100 kşiden yalnız 1 kişi zengin olmuştur.

100 kişiden 2 kişi şöyle böyle orta halli geçinip gitmektedir. 100 kişiden yalnız 5 kişi para tasarruf ederek ömrünün sonunda bununla yaşayabilmiştir!

100kişiden 22 kişi yaşadıkları müddetce hep başkalarına tâbi tâbi olarak geçinmektedirler.

Bu neticeye göre hesab hayli acıklıdır. 100 kişinin pek, amma pek azı birkaç para biriktirebilmiş oluyor demektir.

IZTIRAB ÇOCUĞU

Edebi Roman
No. **68**

Yazan:
Etem İzzet BENİCE

Cevabını verir...

Otomobil Bursada hükûmet konağının önünde durdu. Refiğin helecandan içi titriyor; ne olacağını, kimin yanına götürüleceğini bilmemezlikten kalbi çatlıyacak gibi çarpıyordu. Otomobilden indikten sonra, memur önde, o arkada hükûmet dairesine girdiler ve memur sordu:

— Müddeiumumîlik hangi tarafta?..

Dünyasından vazgeçmiş, ihtıyar bir odacı cevab verdi:

— Ahan şu yanda, doğrulayın yürü...

Bir iki dakika, birkaç levhaya göz gezdirmek Müddeiumumiliği bulmıya kâfi geldi. Memur efendi, kapının önünde derlendi toplandı, ceketinin iç cebinde sakladığı «Sevk evrakı» nı çıkardı, oradan geçen kâtibe sordu:

— Müddeiumumî bey içeride mi?..

— Kim, Feridun Bey mi?..

— Evet.. işte Müddeiumumî...

— Burada..

Kapıya vurdu;

— Gir...

İri vücutlu, zebellâ yapılı muhafız efendi fevkalâde mühim bir iş yapıyormuş gibi telâş içinde Refiğin koluna koparacakmış gibi yapıştı, onu da sürükliyerek içeriye girdi.

Resmi selâm.

— Ne var oğlum?..

Polis, elindeki kâğıdı uzattı, bekledi. Müddeiumumî, kısa boylu, cılız, siyah parlak gözlü, orta yaşlı, iblis yaradılışlı, asık suratlı, sinsi ve sevimsiz bir adam. Refiği beklediği muhakkak. Fakat hiç belli etmiyor, mühim işler arasında bu da bir mesele imiş gibi görünüyor. Yoksa, daha memura:

— Ne var oğlum?..

Demeden, Refiği görür görmez göz kapaklarını kıstı ve gıyabında pek iyi tanıdığı bu sarışın çehreyi, iri sarışın başı, pembesi azalan ve kireç rengi tutan beyaz yüzü, muztarib insanı süzdü; sahte bir vakar ve azamet takındı. Fakat, hud'abazlık.. hadbazlığın hâkimiyeti!

Müddeiumumî bey, memurun verdiği kâğıdın bir parçasını imzaladı, iade etti; üst tarafını alıkoydu:

— Peki oğlum. Gidebilirsiniz, Said Mollanın kayırtması Müddeiumumîye kuzu, şoföre yer yüzünün Allahı kesilen muhafız memur efendi, resmiselâmı tekrar etti, çekildi gitti.

Refik odaya nasıl girdise öyle duruyordu. Ayakta. Süzgün. Pürheyecan ve merak.

Bu hâleti ruhiye müdhiştir! İstanbul dururken Bursaya getirilmek, hiç bir şey bilmemek, kimsesizlik!. Müddeiumumî, kelimeleri ağır ağır telâffuz ve parmağının ucile işaret ederek:

— Refik Bey siz misiniz?..

Dedi. Refik, kısık bir sesle cevab verdi:

— Evet efendim, benim.

Muhavere devam etti:

— Muharrisiniz?..

— Evet..

— Gazetede çalışıyorsunuz?..

— Evet..

— Evli misiniz?..

Refik, bir tereddüd saniyesi geçirdi, başını salladı;

— Evet..

— Çocuğunuz var mı?.

— Var efendim..

— Buraya niçin geldiğinizi biliyor musunuz?

— Hayır..

— Hiç kimse bir şey söylemedi mi?

— Hayır..

— Ya?..

Müddeiumumî Bey, sustu. Refik, muhaverenin şekline dikkat ediyor: Havaî. Evlilikten, çoluk çocuktan ona ne? Refik bekliyor ki, bir saniye evvel niçin getirildiğini öğrensin, kabahati, cürmü neyse yüzüne vurulsun!.. Halbuk, Feridun Bey, boyuna tuhaf tuhaf şeyler soruyor:

— İstanbulda kimlerle görüşürsünüz?

— Gazetecilik vazifemin icab ettirdiği herksle..

— Dostlarınız var mıdır?

— Tabiî...

— Kadın mı, erkek mi? Hangisi çok?.

Refik bu suale ceva bvermek için biraz şaşaladı, ne maksad peşinde konuşulduğunu kavrıyamadı. Maamafih, söyledi:

— Erkek de var, kadın da var!.

Feridun Bey sinirli bir tekrarla:

— Hangisi çok efendim. Hangisi? Onu tasrih ediniz..

Dedi. Refik, bu ısrar, bu mânasızlık karşısında bütün dostlarını zihninin içinde toparladı, birer birer gözden geçirdi;

KALBE GİREN HIRSIZ

Casusluk..

Kolay iş değil..

Her işden anlamak lâzım olduğu gibi..

Yopılması güç hattâ imkânsız şeylere katlanmak lâzım

Bir iki gündür İngiliz gazetelerinden naklederek «Son Telgraf» Umumî harb esnacında Alman casuslarına karşı İngiliz mukabil teşkilâtından bahsediyordu. Entellicens Servis denilen İngiliz şebekesinin başı Albay Vade şöyle anlatıyor:

1915 de harbi umumî esnasında, Enetlicens Servisin 9 uncu fırkasının 29 uncu livası sübayı idim.Birçok raporlar alıyordum. İngilterede bulunan ve gizli surette çalışan düşman casus şebekesi elde ettiği malûmatı kendi adamlarına ulaştırmak için birtakım işaretlerle ve aydınlık vasıtasile her şeye muvaffak ouyordu. Kullanılan vasıta aydınlıktı Ziya tutarak işaretler yapılıyordu. Fakat bunu isbat etmek meselesi idi. Bunu görüp anlamak için haber verilen yerlere gitmek lâzımdı. İngilterenin Hindhead isimli yüksek tepelerinden birinde ve en yüksek bir mevkide bir otel vardı. Yanına lâzımgelen bir takım âletleri alarak ve:

— Ben rasadhane memuruyum. Bu yüksek mevkiden gökyüzüne bakmak lâzımgeldi. Onun için burada kalacağım diyerek otele yerleşen Albay Vade etrafı buradan tedkik edince mevkiin her yere hakikaten hâkim olduğunu âletlerim ve saire oraya çok iyi yakışacak...

Genç kız, bunu otelin sahibine kendiliğinden olarak söylemiş, o zaman adam bunu kabul etmiştir Rasad âletleri de bu suretle yukarıki kuleye çıkarılmıştır. Her şeyi oraya yerleştirdikten sonra kapı kapanmış, anahtarı da Entelicens Servisin rasadhane memuru almış, cebine atmıştır. Gece olunca herkes çekilir, uykuya dalar, oteli de derin bir sükût kaplardı. O zaman rasad memuru yavaşca yatağından kalkar, odasından çıkar, merdivenleri tırmanarak kuleye gider, kapıyı açar, sevgili âletlerine kavuşurdu. Buradan her tarafı görmek kabildi. Geceleyin bir taraftan bir tarafa verilen ışık ile işaretleri hele eldeki kuvvetli dürbünlerle görmemek imkânsızdı. Fakat bu iş çok yorucu ve bıktırıcı bir işti. Ortalık ağarıncıya kadar kuleden etrafı gözetlemek, uyumamak, uyuklamamak vardı. Fakat en müşkül cihet şu idi: Bu otelde muhakkak düşman casusu veya casusları vardı. Fakat bunlar kim veya kimlerdi? Rasadhane memurunun böyle gizlice her gece yukarıki kuleye çıktığını bunlar öğrenirerse o zaman Enetlicens Servisin bütün hesabları altüs olacaktı.

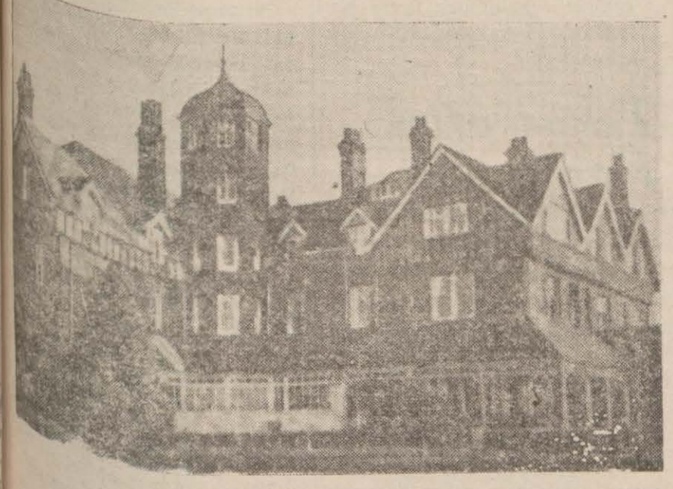

Bu yazıda bahsedilen Kuleli otel

Görmüş ve buradan birtakım işler çıkabileceğine hükmetmişti. Fakat bu otele yerleşerek kalmak kolay değildi. İki türlü tehlike vardı: düşman casusları daha evvel burasını işgal etmiş olabilirler.Tabii kimseye belli etmeden. İkinci olarak da eğer bunlar gelmemiş iseler bile böyle rasadhane memuru diye bir adamın gelerek bu otele yerleşmesi onların kulağına gidebilirdi. Eğer daha evvel burayı işgal etmeyi düşünmüşler ise onların faaliyetine engel olacak her şey, mukabil casus için bir tehlike teşkil edebilirdi. Fakat kadın: İster casus, ister mukabil casus olsun, bu yolda çalışanlar, birçok tehlikeler ile karşılaşacakları için yardımcı bir kadına kıymet ve ehemmiyeti bir şeyle ölçülemiyor. Entelicens Servisin rasadhane memuru beraber getirdiği dürbünleri ve diğer âletleri bir tarafa bırakarak kendisine böyle bir yardımcı aramıya başlamış ve gözüne ilk ilişen de otelin defterlerini tutan, hesabını yapan genç ve güzel kız olmuştur. Kızla konuşmak, onun güzelliğine dair atlı birkaç sözle nihayet ahbab olmak imkân altına girmiştir. Fakat otelin sahibi ile müşkülât çoktu. Rasadhane memurunun dürbünleri, diğer türlü türlü rasad âletleri ve hattâ teleskopu vardı. Bunları yerleştirmek için yer lâzımdı. Fakat otel sahibi bu eşyayı içeriye almak istemiyordu. Nihayet genç kızla başlıyan ahbablık ilerleyince rasadhane müdürü ona şunu demiştir:

— Otelin yüksek bir kulesi var. Orada müşteri filân da yatmıyor. Zannederim boştur. Benim rasad

(Devamı 7 inci sahifemizde)

TATİL

Yıldızlar yazı nasıl geçiriyor

Kaliforniyada bu yıl deniz mevsimin de yıldız yağmuru

Herkesin merak ettiği bu suale Holivud cevab veriyor..

DÜNYANIN GÖZÜ HOLİVUDDA!

Tatil aylarını yarıladık... Sayfiyelerde geçirilen günlerin sonu yaklaşıyor. Hrkes kır, ve tabiat dekorile süslü muhitlerde geçirdiği ayların hatırasını kışın hayalinde yaşatmağa hazırlanıyor.

Bu arada akla gelen ve şüphesiz hayatlarını hepimizin merakla takip ettiğimiz beyaz perde yıldızlarının tatili nasıl geçirdikleri meraklarımızın ön safında yer alır.

Son gelen Hollivud haberlri yıldızların Vakans'ı nerelerde ve nasıl geçirdiklerini şöyle anlatıyor:

Cici yıldız Danyel Dariyö bu seneki vakans'ı seyahatle geçirmeğe karar vermişti. Kot Dazor. Stüdyoda tatil çanı çalar çalmaz valizlerini, seyahat aksesuvarını bagaja veren güzel yıldız ana vatanına, Fransaya doğru yola çıktı.

Paris, Holivudun en parlak şöhreti haline gelen hemşerisini karşılarken duyduğu heyecanı tarif edemiyor.

Danyel Dariyö de geniş bir iç hazı ile memleketinin kızlarını, plâjlarını yer yer dolaşıyor.

Bu seneki Paris mayo modası Danyel Dariyönün, bu parlak Fransız sinema yıldızının Amerikadan getirdiği modellerden meydana geldi..

Yine hepimizin sevdiği Mirnaloy, Sonya Henny, perestişkârlarının alkışları arasında plâj eğlenceleri içinde vakit geçiriyorlar. Kaliforniya deniz mevsiminin başlangıcından beri kendilerini, güneş; kum ve bol fosforlu deniz suyunun, bu üç tabiî sıhhat vasıtasının kollarına bırakan iki genç ve sevimli yıldız birer deniz kızı kesildiler..

Bu arada, iyi bir firma Mirnaloye dolgun bir ücretle bir deniz filmi teklif etti. Fakat, hayatını programla tayin ve tahdit eden sevimli yıldız bu teklife yanaşmadı bile:

O, kendisine bu teklifi niçin kabul etmediğini soran Amerikalı bir gazetecye şu cevabı verdi:

— Kamerada rejisörün gevezeliğinden kurtulmak için tatil mevsimini iple çekiyordum. Şimdi, yalnız kendimle meşgul olacağım, seyircinin değil, kendi zevkim için istifade edeceğim enginde de boş sözlerle vakit ve eğlencemi kendime zehir edemem!

Şüphesiz hepimizin merakı, Greta Garbonun esrarengiz ve nüfuz edilmez hayatı etrafında toplanır. Şimdiye kadar bu merakımızı halledecek haberlere rastlamadık. ama, yine insan bir an için düşünüyor; acaba diyor, Garbo bu tatili nasıl geçirdi. Ve geçiriyor?..

Ağır başlı İsveçli yıldız daha tatil mevsiminin başında her sene gibi - bu yıl da memleketini ziyaret etmek, İsveçin dağ havasını ciğerlerine sindire sindire şimal denizi sahillerinde dolaşmak zevkini tatmine koştu.

Vatandaşları Garbonun huyunu iyi bildikleri için onu sıkacak külfetlerden, merasimlerden uzak durdular. Şimdi, İsveçte son tatil ayını geçiren Garbo, bize yeni sene için yeni filimler hazırlamak üzere Hollivuda ne zaman döneceğini haber vermeden vatanındaki villâsında istirahat ediyor...

Kızıl Çariçenin emsalsiz mübdii Marlen ditrihe gelince:

Bundan bir müddet evvel seyahat tarafına kapılarak öteki yıldızlar gibi memleketini ziyarete koşmuştu. Fakat, nedense bol tabiat dekoruna alışık gözleri, güzel yıldıza Berlinin hümmalı bir faaliyetle çalışan insanlarla dolu muhitinde tatil geçirtecek zevki veremedi. Bir kaç gün içinde hemşerilerinin bin bir programına yorgunlukla katlanan Marlen ilk fırsatta soluğu Hollivudda aldı. Şimdi o da Kaliforniyadaki deniz mevsiminin son günlerini geçirmek için oraya taşınıyor.

Katerin Hepburn bu seneki yaz tatilinden istifade için ne denizi düşündü, ne de dağ yoluna sarıldı. O, şimdi yeni bir merakla sarıldığı otomobil sporuna ehemmiyet veriyor. Sırtında şoför tulumu, başında meşin kasket, gözlerinde iri ve duman renkli camlarla kapalı koca gözlükle, yağ ve benzin kokuları içinde vitesi değiştirme ekzersizleri yapıyor..

Mini mini cici yıldız, küçük şirley ne yapıyor dersiniz?

Büyüğün, küçüğün, çoluğun çocuğun, hemen herkesin sevgilisi bu çocuk yıldız da mürebbisinin nazareti altında iyi bir deniz se onu geçiriyor.

Ama, şunu da göz önünde bulundurun ki, Şirley'e iri iki kurt köpeği ile bir kaç valiz oyuncak

(Devamı 7 inci sahifemizde)

Görülmemiş bir kıskançlık hâdisesi

Kıskanç bir koca karısını pencereden attı!

Suçunu saklıyan adam kurtuluş imkânı bulamayınca..

İlkevvel bir kazaya hamlolunmuştu. Pariste Hotövil sokağında 87 numaralı apartımanın altıncı katında oturan bir adam, geceyarısı avaz avaz bağırıyordu:

— Karım pencereden düştü!...

Apartımanın kapıcısı Royer yatağından kalktı, dışarı fırladı. Avluda birinin yattığını gördü. Bu, altıncı kattaki kiracının karısı Madam Jorjet idi.

Kapıcı Royer, karakolda verdiği ifadede şu sözleri söylemiştir:

«Yanına gittim, eğildim, baktım. Zavallı kadın! Henüz nefes alıyordu. Doğrulduğum zaman ellerm kan içinde idi. Kocası, deli gibi üzerine atıldı: «Niçin ihtiyatsızlık ettin?...» diye söyleniyordu.

«Derhal zabıtaya haber verdik. Can kurtaran otomobili geldi. Genç kadın hastaneye naklolundu. Bilâhare yolda vefat ettiğini haber aldık...»

Lusyen Dessans 28 yaşındadır. Karısı Jorjet'le beraber yaşıyordu. Bu genç amele ailesi üç senedenberi altıncı katta iki odalı bir dairede ikamet ediyorlardı. Facia, gceayrısından sonra vukua gelmiştir. 18 aylık bebek gibi bir de kız çocukları vardır.

Karısını pencereden atan Lüsyen Dessans

YUMRUK ESERLERİ

Bir saat sonra vak'a mahalline gelen Sen Marten polis komiseri ilk keşfini yaptı. Ve bir kaza değil, feci bir cinayet karşısında olduğuna kanaat getirdi.

Delikanlı ifadesi, halindeki gayritabiilik polis komiserinin dikkat nazarını çekmşti. Kadının cesedin muayene edince yüzünde ve vücudünün birçok yerlerinde çürükler gördü. Bu her halde sukut neticesinde olmamıştı. Şiddetli yumruklardan ileri geldiği muhakkak tı.

Lusyen Dessans ilk ifadesinde:

— Saat 23 ü 40 geçen eve geldim. Karımla ağız kavgası ediyorduk. beni aldattığını söylüyor, rakibimin ismini soruyordum' Ona: «Mademki bana ihanet ediyorsun o halde ben de gidiyorum..» dedim.

Kapıyı açtım, sofaya çıktım. Bu sırada bir feryad işittim. Döndüm odaya girince karımın pencereden düştüğünü gördüm..»

İTİRAF

Bu ifade, polis komiserini ikna etmedi. Bütün bir gün ve bir gece süren sorgudan sonra Dessans cinayetini itirafa mecbur oldu:

«Evet, onu pencereden aşağıya ben attım. Kıskançlık ve sarhoşluk neticesi ne yaptığımı bilmiyordum. Adeta deli gibi idim..»

BUNUN BÖYLE OLACAĞI BELLİ İDİ

Genç ailenin dostlarından birisi:

— Bunun böyle olacağı zaten belli idi. Lüsyen, çok kıskanç bir adamdır. Hele biraz da içti mi ne yaptığını bilmez. Karısına bir cehennem hayatı yaşatıyordu. Haftanın beş günü şöyle böyle sükûnetle geçiyordu. Fakat cumartesi ve pazar günleri içiyor, içince de aklını kaybediyor, karısına yapmadığı hakaret kalmıyordu. Ekseriyetle de dövüyordu.»

Zabıtanın tahkikatı da ayni neticeye vâsıl olmuştur. Lüssyen Dessans bir otomobil fabrikasında çalışıyordu. Şeflerinin takdirini kazanmıştı. Çok iyi bir usta idi. Mnimini kızını da pek seviyordu. Fakat bir kusuru vardı: İçki...

İşte bu içki yüzünden nihayet katil oldu.

RUS-JAPON İHTİLÂFI

Hududlardaki hâdiselerin içyüzü nedir?..

SOVYET RUSYA İLE ÇİN ARASINDA YENİ BIR DUVAR

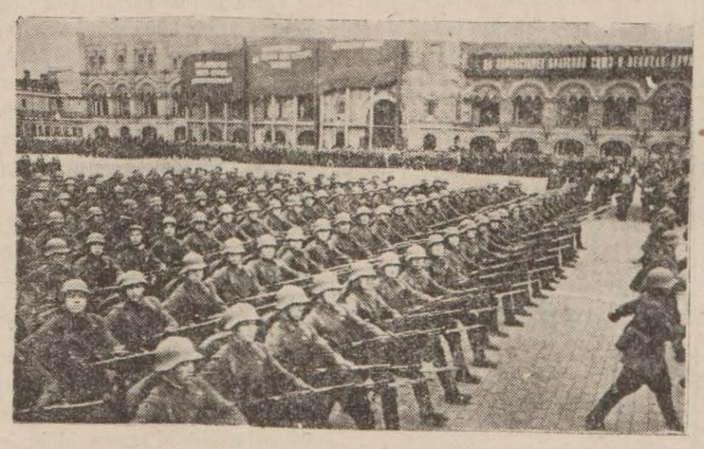

Sovyet piyadeleri

1932 denberi Mançuku - Sovyet hududuna doğru uzanan geniş bir hat inşa ediyor. Maksad, Sovyet Rusya ile Çin arasında yeni bir sed çekmek..

Rusya, kuvvetlerini Kabarovsk yakinine tahşid etti. Ve burasını tahkim ediyor. Ruslar, Veladivostok'un müdafaasından vaz geçtiler mi?... Pozet körfezinde ne tayyareleri, ne de denizaltı gemileri var. Tokyo hükûmeti, Koranın şimalinde gizlice üç yeni liman inşasına karar verdi. Bundan maksad ne?...

Japonya, askerlerini Çin hududuna sevk için Kora'nın cenubundaki Deren limanından istifade edebilir. Burada, bütün Kora yarımadasını bir baştan bir başa geçen bir demiryolu vardır.

Korenin şimalinde yapılacak bu yeni limanlarla Japonya ile Rusya arasındaki mesafe 900 kilometreye indirilmiş olacaktır.

Bu limanların iktısadî ve askerî ehemmiyetleri çoktur. Bu sene bidayetinde Japonlar bir şirket tesis ettiler Faaliyeti arttırdılar.

Fakat, 12 temmuzda Chang-Kin-Feng tepelerinin Soveytler tarafından işgal olunduğunu hayretle gördüler. Ruslar, yeni üç limana hâkim bir yeri ele geçirmiş bulunuyorlar. Ve bu suretle Veladivostok - Kabarovsk arasındaki Japon menafiini tehdide hazırlanıyorlar.

Japonlar, Mançu hududunda bulundurdukları 300,000 askeri Çine naklettiler. Buna rağmen Japonların vaziyeti tehlikelidir.

Yeni Harcye Nazırı General Ugaki ilk beyanatında Rus - Japon münasebatının düzeleceğinden, aradaki ihtilâfın dostane bir surette hallolunacağından bahsediyor.

Bu, Japonlar için bir hezimettir Harbiye Nazırı ve erkânıharbiye reisi General Itagaki bunu kabul edecek mi?

Tokyo hükûmeti, hududların yeniden tashihine hazır bulunduğunu, iki devlet arasında aktolunacak bir ademi tecavüz paktının ortadaki gerginliği izale edeceğini söylüyor.

Ve Sovyet Rusya ile Can-Kai-Chek arasındaki dostluk mukavelesinin askerî bir ittifaka çevrilmesinden korkuyor. Şu halde Japonya hem Rusya ve hem de Çinle muharebe etmek mecburiyetinde kalmış olacaktır.

Şimdiki halde Sovyet Rusya dahilî ve hariji siyaset bakımından büyük bir muvaffakiyet elde etmiştir. Buna karşı, Japon askerî mehafili sükût edecek mi?...

Mekteblerde kayıd günleri belli olacak

Kültür Bakanlığı, 1938-1939 ders yılı talebe kayıd, kabul ve imtihan günlerile mekteblerin açılma günlerini tesbit etmiştir. Bu ders yılında talebe kaydına 22 ağustos pazartesi günü başlanacak ve kayıdlar 20 eylûl salı gününe kadar devam edecektir. Derslere ise 3 birincitşrin pazartesi günü başlanacaktır.

Orta mekeb, lise ve öğretmen okullarında engel, bütünleme, olgunluk ve mezuniyet imtihanları eylûlün 21 inci çarşamba gününe kadar yapılacaktır.

Lise fen kolu olgunluk imtihanlarından matematik, fizik, kimya, tabiî bilgiler ve edebiyat kolu olgunluk imtihanlarından edebiyat ve tarih - coğrafya gruplarının yazılı olgunluk sualleri ile her iki kolun türkçe kompozisyon sualleri Ekonomi Bakanlığınca gönderilecek, filozofi ve sosyoloji sualleri komisyonlarca tertib olunacaktır.

Eylûl devresi yazılı olgunluk imtihanları şu günlerde yapılacaktır. 9 eylûl cuma günü fen ve edebiyat kollarının türkçe kompozisyonu, 12 eylûl pazartesi günü fen kolunun tabiî bilgiler, edebiyat kolunun tarih - coğrafya, 14 eylûl çarşamba günü fen kolunun matematik, edebiyat kolunun filozofi ve sosyoloji, 17 eylûl cumartesi günü fen kolunun fizik - kimya, edebiyat kolunun edebiyat imtihanları.

Lise ve orta mektepler talimatnamesine göre lise mezuniyet imtihanlarına girenlerin matematik, tarih - coğrafya ve tabiî bilgiler imihanları yazılı olarak yapılacak ve sualleri komisyonlarca tertib olunacaktır. Mezuniyet imtihanları, olgunluk imtihanları müddeti içinde komisyonlarca tesbit olunan günlerde yapılacaktır. Orta okul mezuniyet imtihanlarına girenlerin türkçe, tarih - coğrafya ve matematik mezuniyet imtihanları yazılı olarak yapılacak ve sualler imtihan komisyonlarınca tertib edilecektir.

Orta mekteblerle liselerin birinci devre birinci, ikinci, üçüncü sınıflarının orta mekteb bitirme imtihanlarında engele ve bütünlemiye kalanlarla lise ve orta okul talimatnamesine göre orta mekteb mezuniyet imtihanlarına girenlerin imtihanlarına 1 eylûl perşembe günü başlanacak, 8 eylûle kadar devam edecektir. Orta mekteplerin birinci ve ikinci sınıflarında engelli ve bütünleme imtihanlarına 7 eylûlde başlanacak ve 17 eylûle kadar bitirilmiş olacaktır.

Liselerin ikinci devre birinci ve ikinci sınıflarının engel ve bütünleme imtihanları da 7 eylûlde başlıyacak ve 17 eylûlde bitecektir.

Liselerin son sınıflarının bitirme imtihanlarında engele ve bütünlemeye kalanların imtihanları 1 eylûlde başlıyacak ve 8 eylûle kadar devam edecektir. Lise son sınıfların olgunluk imtihanlarile lise mezuniyet imtihanlarına girenlerin imtihanlarına 9 eylûlde başlanacak ve 19 eylûle kadar devam edecektir. İlk muallim mekteblerinin meslek sınıflarının engel ve bütünleme imtihanları 7 eylûlde başlıyacak ve 19 eylûlde imtihanlar bitmiş olacaktır.

Evvelce yazdığımız gibi lise ve orta okullara alınacak parasız yatılı talebenin müsabaka imtihanları 1 eylûl cumartesi günü başlıyacak ve imtihanlar 3 eylûlde sona erecektir.

Muallimlere mesken bedeli ... verilecek

Hususî idareden aylık alan muallimlere bu idarelerin bütçe vaziyetlerine göre beş liradan eksik sekiz liradan fazla olmamak üzere her ay muayyen bir miktar mesken bedelinin yeniden verilmesi düşünülmektedir.

Dahiliye Vekâleti bu maksatla vilâyetlere gönderdiği bir tamimde her vlâyetin ne miktar tahsisat ayırabileceğini sormuştur.

İstenilen fikir de vilâyet bütçesinin bunu beş lira veya sekiz lira olarak kaldırabilmesi keyfiyetidir. Alâkadarlar cevabı yakında göndereceklerdir.

Öğretmenler bu zamları gelecek yıldan itibaren alacaklardır.

Orta okul muallimliği

Orta mekteb muallimleri için açılan imtihanların neticesi alındı. Tarih - coğrafya kısmından 102, türkçeden 65, tabiî ilimlerden 26, matematikten 68 kizi kazanmıştır. Listeler Maarif Vekilince tasvib edilerek ilân edilmiştir.

Bu ne Vahşet

Beyoğunda bir garson henüz 6 yaşında bulunan bir kız çocuğuna fena hastalık aşılamıştır. Kirkor isminde birinin henüz 6 yaşında bulunan kızı Hayganoş üç gün evvel âni olarak hastalanmıştır. Kirkor kızının böyle âni olarak hastalanmasından telâşa düşmüş ve hemen o civardaki doktorlardan birine götürmüştür. Çocuğu muayene eden doktor kızın hastalığı belsoğukluğu olduğunu söylemiştir.

Kirkor doktordan çıktıktan sonra kızile evine dönerken masum çocuk bir şkerci dükkânının önünden geçerken babaına: «Baba bana bizim komşu Mehmed her vakit şu çikolatalardan alıyor, sen de al, demiştir. Kirkor kızının bu sözlerine derhal mim koymuş ve evine döndükten sonra kızını kucağına alarak korkutmadan ürkütmeden sorguya çekmiştir. Küçük yavru ayni semtte oturan Mehmed isminde bir garsonun kendisini eve götürerek çikolata verdiğini ve kendsine fenalık ettiğini söylemiştir. Krkorun müracaat üzerine garson Mehmed yakalanmış küçük Hayganoş muayeneye sevkedilerek tahkikata başlanmıştır.

Kudüsde
Bir İngiliz polisini Arkadan vurdular

Kudüs 7 (A.A.)— Öğleden sonra Nablüs civarında otobüste seyahat eden bir İngiliz polisi arkasında oturan bir yolcu tarafından tabanca ile bir el ateş edilerek öldürülmüştür. Korkudan şaşıran diğer yolcular müdahale etmeğe cesaret edememişlerdir.

Adliye Vekili şehrimize geliyor

İzmirde bulunmakta olan Adliye Vekili Saracoğlu Şükrü 18 ağustosta şehrimize gelecektir.

Diğer taraftan cezaevleri için mühim kararlar alınmaktadır.

Ezcümle ağır cezalı mahkûmlar diğerlerinden ayrılacak, bütün kadın mücrimler bir cezaevinde toplanacaktır.

Bir adam Yegenini Bıçakladı

(Birinci sahifeden devam)

beden Hüseyin eline geçirdiği bıçakla Sabrinin üzerine hücum etmiştir. Sabri kaçmak istemiş fakat arkasından yetişen dayısının bıçak darbelerinden kendisini kurtaramamış ve kanlar içinde yere yuvarlanmıştır. Sabrinin feryadı üzerine gelen memurlar elindeki kanlı bıçakla beraber Hüseyni yakalamışlardır. Vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmış oldan Sabri ümidsiz bir halde hastaneye kaldırılmıştır. Zabıta tahkikata devam etmektedir.

Yeni Gemiler Yaptırıyor

(Birinci sahifeden devam)

ısmarlanması kararlaştırılmıştır.

Sipariş işi yakında kat'i şekil alacak ve mukavele imzalandıktan sonra gemiler hemen merasimle tezgâha konulacaktır.

İnşaat esnasında İngilterede bulunacak olan zabitlerimiz de ayrılmıya başlanmıştır.

Diğer taraftan Yavuz harb gemimizin de daha modern malzeme ve vesaitle teçhiz edilmesine karar verilmiş, buna aid hazırlıklara başlanmıştır.

100 Rus tayyaresi muazzam bir hava nümayişi yaptı

(Birinci sahifeden devam)

hazır olmamaları ve zamanı muvafık görmemeleri yüzünden her ne pahasına olursa olsun Rusya ile anlaşmak niyetindedir.

Sovyet Rusyaya gelince: Bu devlet de muhtemel bir harb tehlikesine karşı tepeden tırnağa kadar daha ziyade hazırlanabilmek üzere vakit kazanmayı tercih eylemektedir.

Siyasî müşahidler, bu mütalealarıı gözönüne alarak Uzak Şarkta bugünkü müsademelerin devamlı bir harb halini, almıyacağı kanaatini izhar etmektedirler.

● ● ●

RUS TAYYARELERİNİN FAALİYETİ

Tokyo 7 (A.A.) — Yüz kadar Sovyet tayyaresi dün saat 15 ile 16 arasında Çang - Kufeng cephesine beş yüzden fazla bomba atmışlardır.

Domei ajansının bu cephedeki hususî muhabiri, bu hâdisenin «Uzak Şarkta görülen en büyük hava nümayişi olduğunu kaydeylemektedir.

Münferit bir tayyare hudut boyunu takib eden şimendifer hattında asker nakleden bir treni bombardıman etmiş ise de hiçbir hasar ika edememiştir. Memleketin 10 kilometre kadar içinde bulunan Kogi istasyonu da bombardıman edilmiştir. İki Sovyet tayyaresi düşürülmüştür. Pilotlardan biri paraşütle aşağı inmiştir.

SULH MESAJI VERİLİYOR

Tokyo 7 (A.A.)— Moskovadaki Japon sefiri bugün hükûmetinden aldığı talimat mucibince Litvinofu ziyaret ederek mumaileyhe bir sulh mesajı tevdi edecektir. Fakat sefir aynı zamanda yapılan hava akınlarını da şiddetle protesto edecektir.

50 TANK TAHRİB EDİLDİ

Tokyo 7 (A.A.)— 4 ile 6 ağustos arasında Japon pişdarları takriben elli Sovyet tankı tahrib etmişlerdir. Japon pişdarlarının zayiatı 5 ölü ve birkaç yaralıdan ibarettir.

ÇİN HAREKÂTI

Tokyo 7 (A.A.)— Japon bahriyesine mensub bazı tayyareler bu sabah Canton'un üzerinden uçarak şehre beyannameler atmışlardır. Diğer cihetten Keulun - Kanton demiryolu bombardıman edilmiş ve kesilmiştir.

Tokyo 7 (A.A.) — Çan-Kufeng'in 1500 metre şarkında kâin 52 rakımlı tepede gece cereyan eden muharebedn sonra Japon ve Sovyet kuvvetleri şimdi birbirlerinden 150 metre mesafede karşı karşıya mevki almış bulunmaktadırlar.

Şat-Sao-Ping'de iki tarafın topçuları 800 metre mesafeden birbirlerine ateş etmektedirler. Dün 40 Sovyet tayyaresi tarafından yapılan bombardımanı müteakıb Sovyet kuvvetleri saat 16,30 ile 21,30 arasında ve 22,30 da Çang-Kugeng'i bombardıman etmişler ve bundan sonra el bombalarile hücuma geçmişlerdir. Geri püskürtülen muhacimler civarda tutunmağa muvaffak olmuşlardır.

Sovye efkârı umumiyesi

Moskova 7 (A.A.)-- Uzak Şarktaki vaziyet Sovyet efkârı umumiyesinin bütün alâkasının merkezi olmakta devam etmektedir. Müdafaa Komiserliğinin organı olan «Kızıl yıldız» gazetesi şöyle yazıyor:

«Şımarık Samurailerin iştihalarını bilen Sovyet hükûmeti Uzak Şark hududunu geçilmez bir hale getirmek için seneden seneye tahkim etmiştir.

Pravda gazetesinde miralay Kondaşof eski münferid müstahkem mevkiler sisteminin yerine Maginot hattı gibi imtidatlı bir istihkâmat hattı ikamesi lüzumundan bahsettikten sonra Voroşilof'un bir cümesini zikretmektedir:

«Biz yalnız Lagoda gölünden Karadenize inen garb hududumuzu değil, ayni zamanda Uzak Şark ve Şarkî Sibirya hudutlarının tehlikeye en ziyade maruz olan noktalarını da tahkim ettik.»

Çekler komşularını tahrik mi ediyorlar

Londra 7 Hususî) — Çek tayyarelerinin Almanya hududunu aşarak bazı Alman şehirleri üzerinde yaptığı uçuşlardan sonra Leh arazisinde de ayni şekilde ayni şekilde hareket etmeleri burada asabiyetle karşılanmıştır. Avrupada barışın muhafazasına çalışılırken Çek hükûmetinin komşularını tahrik edici vaziyet alması doğru görülmemektedir. Bu maksadla İngiliz ve Fransız sefirlerinin Prağ nezdinde teşebbüste bulunmaları bekleniyor

Diğer taraftan Lord Runsiman milliyetler hakkındaki tedkiklerine yarın erkenden başlıyacaktır.

ALMANLAR ATEŞ PÜSKÜRÜYOR

Prağ 7 (A.A.) — Alatz civarında bir Çekoslovak tayyaresi[nin] Alman arazisinin üstünden uç[ması] üzerine Alman matbuatı Çe[koslovakya]ya karşı ateş püskürm[eğe] başlamıştır.

Çeteka ajansı 20 nisandan 6 ağustosa kadar Çekoslovakya arazisinin üzerinden 65 kere Alman tayyarelerinin uçmuş olduğunu kaydeylemektedir.

Tunceli manevraları

Tuncelinde yapılacak büyük manevraya aid hazırlıklar sona ermek üzeredir. Manevraya ayrılan kolordular ve motörlü kıt'alarımız ile hava ve tank kuvvetleri peyderpey manevra sahasına varmakta ve kendilerine tahsis edilen yerleri işgal eylemektedir. Manevrada esaslı harekâta evvelce de yazdığımız gibi 10 ağustosta başlanacaktır. Harekât 30 ağustosa kadar tamamlanmış olacaktır. Bu müddet zarfında ayni zamanda Tuncelinde vakit vakit meydana gelen hâdiselere de bir daha tekerrür etmiyecek şekilde nihayet verilecektir.

Manevralarda büyük Erkânıharbiye reisi ve ikinci reisinden başka Millî Müdafaa Vekili de hazır bulunacaktır. Ancak bu zevat manevra sahasına harekâtın kat'î bir tarama ameliyesine başlanacağı 20 ağustosta Tuncelinde bulunmak üzere bir hafta sonra Ankaradan hareket edeceklerdir.

Tekas ofisi Kuruluyor

(Birinci sahifeden devam)

takas ofis. kurulacaktır.

Nakid işleri umum müdürlüğünü de ihtiva edecek olan bu teşkilâtın İktısad Vkâletinin murakabesi altına konulması düşünülmektedir.

★ Hamidiye mekteb gemimiz Giresuna gitmiş ziyaretler, ziyafetler yapıldıktan sonra Samsuna hareket etmiştir.

(Dış politikadan devam)

içtimaında bütün Baltık devletleri namına Polonya bir teklif yapmak tasavvurundadır. Çünkü unutulmamalıdır ki Polonya da kendisini bir Baltık devleti addetmektedir. Bek'in bu mesele etrafında görüşmek üzere Norveç'e gittiği zannediliyor. Polonya Hariciye Vekilinin bu seyahati yapmaktaki ikinci hedef de iktısadidir. Malûmdur ki Polonyalılar Dançiğ'in yanında Gidinya namında büyük bir liman inşa etmişlerdir. Bek, bu limanla İskandinavya arasında feribotla münakale temin etmeğe çalışacaktır. Polonyaya muahede ile Dançig'den denize mahreç temin edilmiş olmakla beraber, bu şehrin nüfusu Alman olduğu için Polonya yalnız bu limana bağlı bulunmak istemiyor. Binaenaleyh Polonyalılar, Gidinya limanının inkişafına büyük ehemmiyet vermişlerdir. Gidinya ile İskandinavya arasında bu feribot münakalesi temin edilecek olursa, Polonyadan İskandinavyaya kömür ve İskandinavyadan Polonyaya demir ihracı kolaylaşmış olacaktır.

A. Ş. ESMER

İspanya harbi

İspanyada bugünlerde vuku[bulan] taarruzlar ve mukabil ta[arruzlar] büyük bir ehemmiyeti [ha]izdir. Çünkü bunların netice[si] harb ya son bulmak yolunu [tuta]cak, yahud hiç olmazsa bir [müddet] daha devam edecektir.

Frankistlerin şimdiki he[defi] Saguntu şehridir Bu şehir Ma[d]rid ve Valensiyaya giden yolu hâkimdir.

Frankistler bu şehri ele geçirdikleri takdirde Madridin diğer İspanya vilâyetlerile irtibatını keserler, Valensiyayı tecrid ederler ve bütün İspanyaya hâkim vaziyetlerini yapacak bir vaziyet[e] lırlar. O zaman Cumhuriyetçilerin mukavemeti Katalonyaya hisar edeceği için belki de Frankistler, bütün kuvvetlerini Katalonyaya karşı sevkederler ve bu suretle zaferlerini tamamlarlar.

Cumhuriyetçiler buna mâni olmak için diğer cephelerde kuvvetli bir taarruza geçmişlerdir.

İki taraf arasında muharebe hâlâ devam etmekte ve iki taraf da muvaffak olduğunu söylemektedir. Bu bakımdan hakikî netice hakkında bir hüküm vermek imkânı henüz elde edilmemiştir. Cumhuriyetçiler tarafından ... lan son mukabil hareketlerin ... guntuyu kurtarmağa yaradığı anlaşılıyor.

Önümüzdeki haftalar zarfında Ebre nehri üzerinde, Teruel önlerinde varında ve Saguntu önlerinde vuku bulacak mühim muharebeler vukubulacaktır. İspanyanın mukadderatı bu muharebelerin neticesine bağlıdır.

FRANKİSTLERE ATEŞ AÇILDI

Valans 7 A.A.) — Montan - ... diel yolunda cumhuriyet kıt'aları kuvvetleri Frankist kıt'alarını nakleden uzun bir kamyon kafilesine ateş açarak düşmana ... zayiat verdirmiştir. Cumhuriyet tayyareleri düşmanın birkaç ... şüd noktasını bombardıman ... mişlerdir. Frankistlerin zayiatı 800 kişi olduğu tahmin edilmekte[dir].

Katil kasabın muhakemesi

Evvelki gece Sirkecide ... isminde bir kasap çırağının ... kadaşı Ganiyi kasap bıçağile ... surette yaraladığını dün yazmış[tık]. Dün İkinci Sulh cezada ... rifin mahkemesine başlanmış[tır].

Şerif karakolda verdiği ifadeyi tekrar etmiş ve:

— Bir alacak yüzünden ara[mız] açıktı. Dün akşam dükkânda ... kavgaya tutuştuk. Bir aralık ... ni benim üzerime hücum etti ... de onu ittim. Gani bu itilme[nin] neticesinde bizim et kestiğimiz ... sanın üzerine düştü. Her ... masanın üzerinde bulunan ... lardan biri kendisine saplan[mış] olacak yoksa ben Ganiyi vur[ma]dım demiştir. Şerif tevkif edil[miş] mahkeme başka bir güne ... kılmıştır.

Barış yolunda çalışmalar

(Birinci sahifeden devam)

selelerden biri Çek meselesinin sulh yolile halledimesi, diğeri de Almanya ile İngiltere ve dolayısile Fransa arasındaki bütün pürüzlü meseleleri hallederek nihaî bir anlaşmıya varmaktır.

Esasen Almanyanın da menfaati daha epey müddet sulh içinde yaşamaktır. Çünkü Almanya bütün hazırlığına rağmen harb vasıtalarının baş döndürücü süratle ilerleyişi karşısında henüz kendisini harbedecek vaziyette görememektedir.

Vakıa bütün Alman hududları çelik çember içine alınmakta, hava kuvvetleri arttırılmakta, ordunun ve donanmanın harb vesaiti çoğaltılmakta ve yenileştirilmektedir. Fakat Fransa ve İngilterenin azametli teslihatı karşısında hem kendini emniyette görememekte hem de diğer sahalarda temin eylemek istediği menfaat bakımından bu devletlerle iyi geçinmek istemektedir.

İngilterede Çemberlayn barışın muhafazasını ve Avrupanın belli başlı büyük devletlerinin elele vererek dünya işlerini tedvir eylemelerini arzu eyldiğinden bu iki devlet arasında esaslı bir anlaşma olacağı anlaşılıyor. Yapılacak anlaşma neticesinde hava kuvvetleri tahdid edilecektir. Aynı zamanda kara, hava ve denizden birbirlerine tecavüz etmemek hususunda İngiltere, Fransa ve Almanya arasında üç taraflı bir ademi tecavüz misakı yapılacağı tahmin ediliyor.

HAMİLTON'UN TEMASLAR

Umumî harbde Çanakkaledeki müttefik orduları başkumandanlığını yapan mütekaid İngiliz generallerinden sir Jan Hamilton Hitleri ziyaret etmek için gitmiş olduğu Berştesgaden'den Führer'in şahsî tayyaresile Berline avdet etmiştir. Orada İngiliz sefirile bir müddet görüşen general yine aynı tayyare ile Almanyadan İngiltereye dönmüş ve Kroydonda yere inmiştir.

Jan Hamilton, Führer ile yapmış olduğu görüşmeler hakkında İngiliz zimamdarlarına malûmat ve izahat vermeden evvel gazetecilere bu bapta beyanatta bulunmaktan imtina etmiştir. Maamafih, Führrin bir Avrupa harbinin önün geçmek arzusunda bulunduğundan emin olduğunu söylemiştir.

General, Almanyanın başkalarının kendisini mütemadiyen tahrik etmelerine müsamaha etmiyeceği fikrinde olduğunu ilâve etmiş ve demiştir ki:

«— Hitlerle beynelmilel siyasî vaziyet etrafında görştük.»

Siyasî mahafilde General Hamilton'la Hitler arasında vuku bulan mülâkata büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir.

İngiliz gazeteleri, General Hamilton'un Almanyada umumî sempati kazanmış olduğunu tebarüz ettirmektedirler.

Diğer taraftan, İngiltere Bahriye Nazırı Duff Cooper de Berlinde Alman ricalile mühim temaslarda bulunmaktadır. İngiliz Bahriye Nazırı dün Alman amirallarile görüşmüştür. Mülâkatın mevzuu hakkında malûmat alınamamıştır.

İngiliz kimyevî Sanayi tröstünün Müracaatı

Tröst; memleketimizin sun'î gübre ihtiyacı hakkında bir teklifte bulundu

İngiliz kimyevi sanayi tröstü; bundan dört sene evvel memleketimize bir heyet göndermiş ve muhtelif ziraî istihsal sahalarımızın sun'î gübre ihtiyaçlarını tetkik ettirerek toprak tahlilleri yaptırmağa koyulmuştu.

Aldığımız malûmata göre, o vakıt neticesiz kalan bu teşebbüs; yeniden tazelenmiştir:

Bu kerre İngiliz kimyevi sanayi tröstü iktisat vekâletine müracaat ederek sun'î gübre ihtiyacımız hakkında teklif olunmuştur.

Bu teklif tetkik olunmakta ve ayrıca memleketimizin muhtelif mahsul mıntakalarının sun'i gübre ihtiyacı da tesbit olunmaktadır.

Bazı iptidai maddeleri hariçten getirilerek burada sun'i gübre çeşitleri de hazırlanmaktadır.

Diğer taraftan Bunvana denilen ve fevkalâde kıymetli bir nevi kuş gübrelerinden istifade edilmesi cihetı de tetkk olunmaktadır.

Bu çeşid gübreler; daha ziyade Çatalca ve civarında bulunduğundan daha ziyade İstanbul ve havalisi bahçıvanları isitfade edebilecektir.

★ Karadeniz kıyısındaki iş idaresi gölgelerini teftiş eden iş dairesi reisi Enis Behçet dün şehrimize dönmüştür.

Mahsullerimize Yeni fiatlar Tesbit olunuyor

Alman kontrol dairesi, kötü ambalâjlı Türk mallarının katiyen alınmamasını Alman tüccarlarına bildirdi

Yeni Türk - Alman anlaşmasının tatbikine; ayın on beşinde başlanacağını dün yazmıştık.

Bu münasebetle, Alman kontrol dairesi ; mahsullerimize yeni fiyatlar tesbit etmeğe başlamıştır.

İlk olarak hububat malları tesbit olunmuştur.

Fatlar müsaittir. Bugünlerde; kuru üzüm ve incir fiyatları tesbit olunacaktır.

Diğer taraftan Alman kontrol dairesi bütün Alman tüccarlarına bir emir göndererek Türkiyeden Almanyaya gelecek malların muhakkak pek iyi ambalâj içinde bulunmsına dikkat olunmasını; «Kötü» ambalâjlı Türk mallarının kabul olunmamasını bildirmiştir.

Beyazıdda Yüzme Havuzu

Evvelki gün belediyede yapılan bir içtimada şehrimizin muhtelif yerlerinde çocuklar için açılması kararlaştırılan bahçe, plâj ve yüzme havuzlarının yerler hakkında kaymakamlarca yapılacak tedkikler bu ay sonuna kadar bitirilecektir.

İlk olarak Beyazıtta büyük havuz civarında münasib bir yerde bir yüzme havuzu yapılması şimdiden muvafık görülmüştür.

Çocuk bahçeleri gelecek yıl bütçesile yapılacak ise de bunlardan az masraflı olabileceklere hemen bu sene başlanacaktır.

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrıları derhal keser

İcabında günde üç kaşe alınabilir.

Deniz tefrikası: 89

Yazan : Rahmi Yağız

MARMARA alevler içinde

Tercüme, ve iktibas Hakkı mahfuzdur:

Vesika, resim, malûmat ve not verenler: Eski Osmanlı donanması erkânından miralay Remzi, İskele ve limanlar umum kumandanı albay Şükrü Pala, komodor başkâtibi İhsan, batan gemi kaptanları, eski armatörler. Ve bugüne kadar gizli kalan vesikalar

Evdeki pazar çarşıya uymaz!

Taarruz hiç umulmıyan sebeblerle yarıda kaldı

Yüzbaşı beni yarım yamalak dinliyordu. Eline verdiğim mektubu açmış, onu okuyordu. Ben gözlerime ara verir vermez yanımızda duran ve hiç sesini çıkarmadan bizi dinliyen Vudneye emir verdi:

— Vudney!

— Buyurun yüzbaşım!

— Kapiten Nazmet burada mı?

— Evet yüzbaşım... Sabahleyin hareket etmek üzere biraz açıkta suyun altında bekliyor.

— Koş, kapiten Nazmeti buraya çağır!

— Başüsüne kapiten!

Vudney yıldırım gibi odadan dışarı fırladı. Yüzbaşı mektubu okumuş bitirmişti. Bu ara dışarıya seslendi.

— Posta!...

İçeriye gelen nefere yeniden emir verdi:

— Depodan 2 bidon yağ ile o kadar da benzin çıkarın. Hemen kapiten Nazmetin gemisine yüklettirmek üzere hazırlayın.

Komodorun emri sür'atle yerine getirildi. Biraz sonra da kapiten Nazmet odaya geldi. Komodor onunla biraz konuştu.

Sonra bana:

— Sen kapitenle beraber gider, gemine iltihak edersin!

Dedi. Dün bütün gece yol aldık. Sabaha yakın bu sahillere geldik. Ben, etrafta nişan koyduğum noktalarla yerinizi tayin ettim. İşte size şimdi tekmil haberi veriyorum.

Helbruck, Yorkhardın sözleri biterken genç bahriyelinin omuzunu okşadı:

— Mersi Yorkhard... Sen vazifeni yaptın. Fakat arkadaşın Mongöpark Türklerin eline esir düştü.

Yorkhardın gözleri hiddetten irileşti:

— Nasıl? Ne dediniz kapiten?

Dedi. Şaşkınlığını muhafaza ile devam etti:

— Mongöparkın esir olmasına imkân ve ihtimal veremem. O, gemimizin en açık göz (!) ü, en uyanık neferidir. Nasıl olur da düşman eline geçer... Siz bunu onun geç kalışından tahmin ediyorsunuz. Amma eminolun yüzbaşım o, şimdi gizli üsse varmıştır. Orada bizi bekler durur.

— Helbruck acı acı güldü:

— Değil!... İş bir tahmin ve ihtimalden ibaret değil. Onu gözlerimle gördüm... Bir Türk destroyerinin kumanda köprüsünde idi.

— Nasıl?... Destroyerin kumanda köprüsünde mi?. Sakın yanlış görmüş olmayın yüzbaşım?

— Değil!... Pekâlâ gördüm. O idi. Elinde bir de dürbün vardı. Destroyer bizim bulunduğumuz şu noktaya kadar geldi. Orada durdu. Sahile baktılar. Sonra kıyı boyunca aşağı doğru geçti gitti.

— Esir olsa onu ne diye kumanda köprüsüne çıkarsınlar yüz şamı. Elini ayağını bağlarlar, ambarlardan birine kaldırıp atarlar.

— Bu hareketleri bizim yerimizi öğrenmek maksadına matuftur. Mongöparkı mecbur ederler. Fakat o da yerimizi göstermez, onları buradan çeker götürür. Nitekim de öyle yaptı.

Yorkhardın gözleri yaşla dolmuştu. Eski arkadaşının şimdi esir bulunuşuna o kadar üzülüyordu ki... Kimbilir diyordu, zavallı Mongöpark esirlikte neler çekiyordur...

Bu düşünce Helbruck'u da müteessir etti. Helbruck oturduğu yerden kalktı. Gemilerdeki taşıma işi çoktan bitmiş, E 12 den çıkarılan iki bidon yağ ile iki bidon benzin B 7 ye taşınmış, depo edilmiş, makinelere konulmuş, motörler yavaş çalışmalarla denenmişti bile.

Nazmetle el sıkıştılar:

— Şimdi ben doğru gizli üsse gidiyorum.

Helbruck bu söze başını salladı:

— Tabiî... Komodor seninle görüşmek istiyor. Aşağı yukarı 20 gündür seninle teması yoktu. Ben yeni vazifeme gidiyorum. Bakalım sen ne yapacaksın? Bu sefer ne tarafa gönderecekler!

Nazmet kendi gemisine geçti. E 12 B 7 nin yanından açıldı.

Helbruck kendi gemisinin kasara kapağından süzülüp kapak kapatılırken donkiler işlemeğe, B 7 suyun içine alçalmağa koyuldu. Biraz sonra gözden silindi.

Helbruck rotayı gizli üsse doğru tanzim ettikten sonra kafasındaki düşünceye yol vermişti.

Sabaha karşı tâ yanıbaşlarına kadar sokulan Türk detroyerinin süvari köşkünde Mongöparkı görmüş, emektar çavuşunun esir olduğunu anlamıştı.

Çavuşun esirliği bir hata neticesi değildi. O, gemisi için fedaî hizmetine atılmak fedakârlığını göstermiş, B 7 nin selâmeti için harekete geçmiş, kimbilir nasıl bir talisizliğin sevkile düşmanlarının eline düşmüştü.

Şimdi, en yardıma muhtaç zamanda, yardımına koştuğu gemisi, B 7 nasıl olur da onu yalnız başına bırakırdı. Fakat, çaresizlik içinde bulunan Helbruck bu işi nasıl başaracağını düşütüyor, bu düşünce ile kafasını yoruyordu.

Destroyer, aramasına devam ettiği müddetçe Marmarada bulunacak demekti. Eğer, şimdi kapiten Brodey onu çağırmasaydı Helbruck doğruca bu destroyerin takibine çıkacaktı.

Zavallı Mongöpark Marmarada gürültüsüz, patırtısız ilk ele geçirilen İngiliz bahriyelisi, Türklere esir olan ilk tahtelbahir neferiydi.

Helbruck bu işi enine boyuna hesab ede ede gizli üsse kadar Karanlığın basmasını bekledi.

Akşamın ilk karartılarile beraber suyun üzerine çıktı. Kendi padelbotuna atladı. Karaya çıkı. Olduğu yerde durdu.

(Devamı var)

TİYATROLAR

EGE Tiyatrosu Nuri Genç Ve ARKADAŞLARI

Bu akşam Yenişehir aile bahçesi

KOKAİN - ESRAR

FERMANLI DELİ HEZRETLERİ

Sabriye Tokses

***

Ertuğrul Sadi Tek TİYATROSU

Pazartes (Yeşilköy) de, salı (Suadiye plâj) ında, çarşamba (Büyükada) da, perşembe (Heybeliada) da:

SÜT KARDEŞLER

Casusluk Kolay iş değil..

(5 inci sahifeden devam)

bazı cihetler de vardı. Bunlar da birer birer kendilerini göstermiş oluyordu. Meselâ bu işaretler her gece oluyordu. İşaretleri verenler ile alanlar arasında devamlı bir anlaşma, tesbit edilmiş bir program olduğu âşikârdı. Çünkü haftanın her gecesinde değil, bazı gecelerinde bu işaretleri görmek kabil oluyordu. Diğer geceler biribirlerini aramıyorlardı demek..

Bu nokta çok ehemmiyetli idi Nitekim sonradan düşman şebekesinin meydana çıkarılması için plânın hazırlanırken bir nokta üzerinde çok durulmuş, bu bir esas teşkil etmiştir.

Entelijens Servisin rasat memuru daha bir kaç gece beklemiş olmakla beraber bundan ziyade durmağı artık fazla görmüş olacak ki işi giderek bu işlerle meşgul en ileri gelen polis şefine açmış, kendisine verilmesi lâzımgelen yardımcı kuvvetleri istemiş, haftanın bazı geceleri gördüğü ışıkları, işaretleri anlatarak bunların semtlerini de tayin etmek suretile uzun uzadıya anlatmıştır. Fakat o zaman şu cevapla karşılaşmıtır:

1 — İmkânı yok... Size istediğiniz kadar kuvveti veremeyiz. çünkü tetkik ettiğiniz saha o kadar büyük ve geniştir ki burası kâfi derecede adam yollayıp dağıtmak imkânı yok.

Daha pek çok işler var. onun için bu dediğiniz şebekeyi meydana çıkarmak için bir çare arıyalım.

Bundan sonra arada bir münakaşa başlamıştır. Fakat alt tarafı yarına kalacak.

Dünyanın Gözü Holivudda

(5 inci sahifeden devam)

da refakat etmektedir.

Bizi, türlü oyunlarla, masume karakterinde büyüklüğün temiz manasını göstere göstere beyaz perde de his sağnakları altında eğlendiren küçük yıdızın bu kadarcık eğlenmeğe tabiî hakkı vardır değil mi?..

Çinli yıldız Anna Maylong ana vatanının to pseslerile inliyen ufuklarını ziyaret ederken Koy Fransis, Silviya Sidney de cenubî Amerika seyahatine çıktılar. İşte, en bellibaşlı yıldızların tatil aylarını nasıl geçirdikerini bize kısacık haberle veren Amerika havadisleri tuhaf değil mi erkek yıldızların tatillerinden hiç te bahsetmiyor.

Şimdi beyaz perdeden yazı masasına geçen Moris Şövalyeyi bir tarafa bıraktıktan sonra, Robert Taylor, Klark Gabl, Adolf Menzo,nun, bu üç erkek yıldızın bilhassa kadın perestişkârları nelerle meşgul olduklarını merak edeceklerdir.

Ne yapalım?. Mademki Amerika matbuatı bu yıldızların tatil seanslarından bahse lüzum görmüyorsa kabahat kimin? Bu suali kendi kendine soran Holivud haberleri gazetesi son cümle olarak diyor ki:

— Onlar da gazetecilere kızıp mektublarla karılerine yazı nasıl geçirdiklerini anlatırlar.

HİKÂYE

NERMİN

(4 üncü sahifeden devam)

— Ankarada iyi ve dürüst bir iş için mükemmel bir mukavele imzaladım..

Genç adam sanki ambale olmuştu.. Dilini ağzının içinde güçlükle kımıldatabildi:

— İyi... Bugün mü oldu bu iş?.

— Evet... Hem de 150 lira avans aldım..

— Tebrik ederim...

Bu son söylenişinde tebrikten ziyade «Allah belânı versin» der gibi bir çaşni vardı. Nermin devam etti:

— Bunu, senin yüzünden yapıyorum Tevfik... Seni sevdiğim için böyle hareket ediyorum.. Seni, ölesiye, çıldırasıya seviyorum.. Senin önünde beni küçük düşüren sevgimi, küçülten bu hayasız yaşayışıma son çekmek için bu dürüst iş teklifini tereddüdsüz kabul ettim. Gidiyorum Tevfik... Gözlerimde hayalin, gönlümde sıcak okşayışlarının sönmez hatırasını taşıyarak gidiyorum. Seni, ömrümün sonun akadar unutmıyacağım... Muhayyelemde ilk gecemizin sonsuz hatırasını, şu son gecemizin önsüz ve tasarlanmamış bir hareketle seni sıkan anışını ölçe ölçe çalışacağım... Mazimi unutacağım, kalbimde dimağımda, hayalimde, vücudümün her zerresinde yalnız seni yaşatacağım... Ve.. bir gün sana lâyık bir eş haline girdiğimi hisseder - sem yine sana dönmeğe, sana kavuşmağa can atacağım, Tevfik!. Beni unutma... Bir ağaç gölgesinde başlıyan sevgimiz, şu gölgelikte sona ermiyor... Yeni fitili alan bir pamuk yığını gibi için için yanarak devam edecek... Orövvar Tevfik...

Bu; bir yığın hissin ifadesi, şu söz tufanı altında duyduklarını tahlil edemiyecek bir şuursuzlukla donakalan delikanlı, şu anda sahiden sevmeğe başladığının farkına vardığı genç kızın yanından uzaklaşışına mâni olmadı olamadı. Nermin, beyaz tuvaletinin halesi içinde hayalleşerek yürüdü. Karanlığa karıştı.

★

Tren, keskin düdük sesleri, mendil sallayışları, hasrete atılan yolcuların garda kalan sevdiklerine el işaretleri arasında ağır ağır Perondan çıkarken birinci mevki vagonunun penceresinde minimini mendili ile gözlerini kurulayan bir hayli hafif bir bir hıçkırıkla irkildi, bir defa daha garı saran kalabalığa içli gözelrle baktı ...

★

Peronun, kalın beton direklerinden en son kapıya en yakin bulunanının arkasında gizlenen genç tren ilk virajı bükülünceye kadar arkasından baktı, sonra ağır adımlarla geriye dönerken mırıldandı:

— Nerede başlamıştı... Nerede bitti... Nermin o.. Nerminmiş!..

MURAT KAYAHAN

Vonada Canlı bir Imar var

"Vonanın genç kadın belediye reisi yapılan işleri anlatıyor

Karadenizin sahillerinde şirin bir kamun merkezi olan Vonada Belediye işleri iyi bir çığırda yürümektedir.

Vona Belediye reis vekili Fatma Batuku Belediye işleri hakkında sorduğum bütün sualleri bir araya toplıyarak şunları söyledi:

— Belediyemiz, Atatürk devrinin belediyelerinden beklediği canlı çalışmaların Vonaya ait kısmını yernie getirebilmesini teminen mümkün olan mesaiyi sarfetmekte bir lâhza bile tereddüt etmiyoruz. El koyduğumuz her iş üzrinde tam bir enerji ve imanla çalışmaktayız. Belediyenin el attığı işlerde muvaffak olmasının sırrı da enerji ve imân keyfiyetidir.

Son yıllar içinde Park, İskele, rıhtım, genel helâ ve buna mümasil daha bir çok işleri neticelendirdik.»

İskele rüsumunun devlete intikal etmesile büdcemizde hasıl olan bir açıklık vardır.

Kilise ne Yapmak istiyor?.

(4 üncü sahifeden devam)

tkrar edilmiştir. Bu münasebetle hatıra gelen bir sual vardır: Berlin - Roma mihveri acaba Vatikana karşı de cebhe almış olacak mı? Her halde bugünlerde gelecek Avrupa gazetelerinde bunun etrafında şayanı dikkat yazılar yazılacak, alâkadar merkezlerde bulunan Avrupalı muhabirler tarafından etraflı tafsilât gönderilmiş olacaktır. Bu takdirde «Son Telgraf» meselenin meraklı safhalarını hulâsa edecek demektir.

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

... Akşamı neşriyatı

18,30 Hafif müzik ve dans musikisi: Plâk. 20 Saat ayarı: Grenviçrasatanesinden naklen. Nezihe Uyar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,40 Hava raporu. 20,45 Ömer Riza Doğrul tarafından arabca söylev. 21 Saat ayarı: Orkestra:

1— Glinka: Ruslan et Lutmila.

2— Gabriel\ Marie: Rhapsodie chinoise.

3— Fatno: Colombina.

21,30 Muzaffer İlkar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22,10 Muhtelif parçalar: Plâk. 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı. 23 Saat ayarı: Son.

İcra ıslahatı Önümüzdeki malî Yıl başında tatbik edilecek

Projelerin hazırlanmasına yakında başlanıyor

İcra dairelerimizin ıslahı için tetkikler yaparak memleketine giden İsviçreli mütehassısın raporu bugünlrde beklenmektedir.

Diğer taraftan Adliye Vekâleti; kendi teşkilâtı vasıtasile de bu mevzu etrafında tetkikler icra ettirmeğe başlamıştır.

Mütehassısın raporu ile Adliye teşkilâtı tarafından varılacak neticeler karşılaştırılacak icab eden projeler bilâhara hazırlanacaktır.

Kuvvetli bi rihtimale göre icra daireleri; önümüzdeki mali yıl başından itibaren yeni şekli ile çalışmağa başlıyacaktır.

Bütün yerli Kontrplâklar Kontrol Edilecek

Marangozlar cemiyeti kâtib umumisi Fuad Tezel Vekâlete yaptıkları müracaat hakkında izahat veriyor

Alelumum mobilya imalâtında kullanılan yerli kontrplâkların fenalığı şehrimizdeki marangozların uzun zamandan beri şikâyetini mucip olmaktadır.

Marangozlar cemiyeti bu hususta İktisad Vekâletine müracaat ederek yerli kontrplâk imalâtının kontrolunu ve tiplere ayrılmasını rica etmiş ve bu rica kabul olunmuştur.

Marangozlar cemiyeti kâtibi umumisi bay Fuat Tezer dün bu hususta kendisile görüşen bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

— «Yerli kontrplâktan memnun olmadığımızdan ve Avrupa malı derecesinde kontrplâk yapılmadığından bahisle İktisad vekâletine müracaat ettik bu müracaatlarımız çok şayanı memnuniyet bir netice vermiş ve İktisad Vekâletince bir kontrplâk Standardizasion nizamnamesi hazirlanmıştır.

Bu nizamnamenin çok yakında neşredileceğini tahmin ediyoruz. yeni nizamnameyle yerli kontruplâk fabrikaları ayni formül dahilinde ve nizamname evsafına uygun olarak kontruplâk çıkarmağa mecbur olacaklardır.»

Aksi takdirde faaliyetlerine nihayet verilecektir.

Bu suretle yerli mobilyelerin sağlamlığı ve bilâhara ucuzluğu da temin edilmiş olacaktır.

Bandırma hattında tenzilât

Bandırmaya işliyen vapurların ikinci mevki bileti, yolculara kolaylık olmak üzere 380 kuruştan 250 kuruşa indirilmiştir

1357 Hicri Cemaziyelâhır 10	1354 Rumi Temmuz 25

Yıl 1938, Ay 8, Gün 219, Hıtır 94

7 Ağustos : Pazar

Bahur günlerinin sonu

Vakitler	Vasıtı sa. d.	Ezanı sa. d.
Güneş	5 02	9 43
Öğle	12 20	5 00
İkindi	16 13	8 53
Akşam	19 19	12 00
Yatsı	21 06	1 46
İmsak	3 03	7 44

Balıkcı kızını Öldüren kim?..

Yazan: Jan Loran 14 Çeviren: F. SAMİH

Cinayet Parise aksetmiş, bütün gazeteler muhabirlerini gönderiyorlardı, sütün sütün yazılar yazıyorlardı.

Köyde büyük bir kalabalık toplandı. Muhabirler, şatonun etrafını sardılar. İçeriye giremiyorlar, çıkanlardan bir haber almağa çalışıyorlardı.

Şatonun bütün kapıları kapanmıştı. Sakinleri bahçeye bile çıkmıyorlardı.

Röne, yavaş yavaş kendine geliyordu. Hemşiresi, yengesi ve Matmazel Adölin bir dakika başucundan ayrılmıyorlardı.

Sayıltıyordu: «Marivon öldükten sonra ben ne diye yaşıyorum!...» diye söyleniyordu. Yanındakiler, kendisine bir fenalık etmesi ihtimalini düşünüyorlar, bir dakika yalnız bırakmıyorlardı.

Sorgu hâkimi, Röneyi sorguya çekmeyi sabırsızlıkla bekliyordu. Nihayet doktor müsaade verdi:

Mösyö dö Roskoet sorgu esnasında hazır bulunuyordu. Röne, cinayeti itiraf edecek mi idi?..

Kapının önünde bekliyen gazete muhabirleri telgraflarını hazırlamışlardı. Çekmek için Rönenin itirafını bekliyorlardı. Bunların bir çoğu babasının, bir çoğu da delikanlının katil olduğu fikrinde bulunuyorlardı.

Röne yataktan kalkmış, pencerenin kenarında geniş bir koltuğa oturmuştu. Gözleri, çayırlığa giden yola dikmiş bakıyordu. Uzaktan, Morivan'ın cesedinin bulunduğu yeri göstermişlerdi. Oraya bakıyor, ağlıyordu.

Sorgu hâkimi, evvelâ sıhhatini sordu. Ve sonra:

Bizi tenvir edeceğinizi zannederim,

dedi. Röne'nin solgun çehresi kızardı:

— Maalesef, sizi tenvir edecek bir şey söyliyemyeceğm. Cnayeti Selestin'den öğrendim. Ve kendidimi öldürmiye karar verdm. Fakat muvaffak olamadım...

— Nişanlı telâkki ettiğiniz kızı, kendisini ve sonra kendinizi öldürmekle tehdid etmişsiniz. Bunız değil mi?...

fikrinizi kuvveden fiile çıkardı.

Mösyö dö Roskoet şiddetle müdahale etti:

— Size yüz kere söyledim, bay hâkim... Röne o gece şatodan dışarıya çıkmamıştır. Kendisini sıkı bir nazaret altında bulunduruyordum.

Röne, babasına bakmadan mırıldandı:

— Zannettiğiniz kadar sıkı değil. Vakıa muhafız köpeğiniz gecenin büyük bir kısmını odamda geçirdi. Buna rağmen istemiş olsaydım kaçabilirdim.

— Nereden?..

— Pencereden bakınız... Yaklaşınız biraz bay hâkim...

Şato sahibi ve sorgu hâkimi pencereye yaklaştılar, aşağı sarkarak baktılar. Duvarlara sarılan sarmaşıkların arasında kısa fasılalarla mıhlanmış kocaman çiviler gördüler. Bunlara tutunarak tehlikesizce aşağı inmek kabil olduğunu anladılar.

— Bu çiviler ne?...

Röne başını kaldırdı, babasına dik dik bakarak:

— Bunları birer birer ben mıhladım.

Bekçiniz uyuduğu zaman pencereden sarkıyor, bu çivilere tutunarak aşağı iniyor, sevgilimi görmiye gidiyordum. Sonra yine bunlar vasıtasile sessizce odama dönüyordum.

Sorgu hâkimi sordu:

— Demek bir çok defalar çıkıp geldiğinizi itiraf ediyorsunuz?..

— İtiraf edecek bir şeyim yok. Madmazel Marivon'un katli hâdisesile alâkadar değilim.

İşte söyliyeceğim bundan ibaret. Fakat, katili bulursam kendi ellerimle öldüreceğim. Hattâ bu..

— Hattâ bu?...

Mösyö dö Roskoet oğluna yaklaşarak ilâve etti:

— Sözünü tamamla!...

Röne yüzünü çevirdi, cevap vermedi. Sorgu hâkimi, delikanlının ifadesinde samimî olduğunu andığı, katil meselesinde bir dahli olmadığına kanaat getirdi.

— Demek cinayet gecesi odanızdan dışarı çıkmadınız?..

— Hayır!.. Buna ömrüm oldukça nedamet edeceğim... Adriyeni göndermiş, her zaman buluştuğumuz yerde beklemesini Marivondan rica etmiştim. Saat 10 da randevu vermiştim. Selestin yanımdan ayrılmadı, sonra babam da şatoda değildi. Belki yolda tesadüf ederim diye gitmedim.

Marivon'un beni göremeyince bir mani zuhur ettiğini anlıyacağını, dönüp gideceğini zannetmiştim. Zavallının bu felâkete uğrıyacağına hiç ihtimal vermemiştim. Vermiş olsaydım, her ihtimale karşı giderdim.

Delikanlı sözüne devam edemedi hıçkırarak ağlıyordu. Sorgu hâkimi, dikkatla oğluna bakan Mösyö dö Roskoete döndü:

— Gece yarısından biraz evvel sizi Marvivon'la görüşürken görmüşler, Mösyö Roskoet?... Bunu niçin söylemediniz, sakladınız?..

— Saklamadım... Sırası düşmedi de...

Röne, oturduğu koltukta doğruldu, gözlerini babasına dikti, sordu:

— Siz Marivoni gördünüz ha?.. Siz...

Mösyö dö Roskeot sükûnetle cevap verdi:

— Evet gördüm, konuştum. Evlenebilmenize imkân olmadığını son bir defa kendisine anlatmak istemiştim. Sonra...

(Devamı var)

Türk Hava Kurumu

25. ci Tertip

Büyük Piyangosu

4. üncü keşide 11 - Ağustos - 938 dedir.

Büyük ikramiye **50.000** liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak etmek suretile siz de taliinizi deneyiniz.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartnamesi mucibince 50 lik 50,000 adet tuz çuvalı pazarlık usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beheri 23 kuruş hasebile 11500 lira ve muvakkat teminatı 862 liradır.

III— Eksiltme, 12/VIII/938 tarihine rastlıyan cuma günü saat 10.30 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte %7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «5129»

***

1 — Şartname ve projesi mucibince Eskişehir baş müdürlük binasında yaptırılacak kalorifer tesisatı işi açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedeli 2833 lira 49 kuruş ve muvakkat teminatı 213 liradır.

3 — ksiltme 22/8/938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 13 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartname ve projeler 14 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar U. Müdürlüğü levazım ve mübayaat şubesile Eskişehir Başmüdürlüğünden alınabilir.

5 — İstekli̇leri kanunen kendilerinden aranılan vesaik ve %7,5 güvenme paralarile birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «5181»

***

I — Tefrişi tekarrür eden Balıkesir, Bursa, Edirne, Erzurum, İzmir, Konya, Akhisar, Afyon ve Yalova İdareleri için İdaremizce kabul edilen tipler dahilinde ve şartnameleri mucibince yaptırılacak 1342 parça eşya kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II.— Muhammen bedeli 30776 lira 61 kuruş ve muvakkat teminatı 2308.25 liradır.

III — Eksiltme 22/8/938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV.— Şartname ve resimler 1.53 lira bedel mukabilinde hergün İnhisarlar Umum Müdürlüğü Levazım ve Mubayaat şubesile Ankara ve İzmir Başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin şimdiye kadar en aşağı Yirmi bin liralık bu gibi işleri muvaffakyetle yapmış olduklarını gösterir vesaiki İnhisarlar inşaat şubesine ibraz ederek mukabilinde bir ehliyet vesikası, almaları lâzımdır.

VI— Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesaik ve V inci maddede yazılı ehliyet vesikası %7,5 güvenme parası makbuzu veya mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat10 a kadar yukarıda adı geçen Alım Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (5105)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

Eşyanın cinsi	Miktarı		Tasınlanan Tutarı Li. Kr.	İlk teminat Li. Kr.	Eksiltmenin Tarihi	Günü	Saati
Gü. Mh. Deniz mürettebat ve sandalcıları için yazlık elbise	207	takım	1242 00	94 00	23/8/938	Salı	10
Gü. Mh. Örgüdü için muşamba	200	tane	2600 00	195 00	»	»	11
Altlı üstlü demir karyola	62	»	1302 00	98 00	»	»	14
» » »	55	»	1155 00	87 00	»	»	15

1 — Yukarıda yazılı eşyanın gösterilen gün ve saatlerinde açık eksiltmeleri yapılacaktır.

2 — Evsaf ve şartnameleri komisyondadır. Görülebilir.

3 — İstekilerin gün ve saatlerinde ilk tminat makbuzları ve kanunî vesikalarile birlikte Galata eski İt halât Gümrüğü binasındaki komisyona gelmeleri. «5140»

Edirne Valiliğinden:

Edirne memleket hastanesinin 938 yılı ihtiyacı için eksiltmiye çıkarılan 1251 lira 10 kuruş kıymetinde 137 kalem ilâç, 16/8/938 salı günü saat 12 de ihale edileceğinden taliblerin yevmi mezkûrda teminat makbuzları ile beraber Vilâyet Daimî Encümenine ve şeraiti öğrenmek istiyenlerin İstanbul Sıhhat Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (4980)

TALİHSİZLİKLERE KARŞI ÇELİK SİPER

T.C. ZİRAAT BANKASI

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Aded	1,000	Liralık	4,000	Lira
4	»	500	»	2,000	»
4	»	250	»	1,000	»
40	»	100	»	4,000	»
100	»	50	»	5,000	»
120	»	40	»	4,800	»
160	»	20	»	3,200	»

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan

1 — Gümrükler için 25 kilo çeker 10 tane Bizarba marka otomatik terazinin 13/8/938 cumartesi günü saat 11,30 da açık eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tasınlanan tutarı 2880 lira ve ilk teminatı 216 liradır.

3 — Şartname komisyondadır. Görülebilir.

4 — İsteklilerin gün ve saatinde ilk teminat makbuzları ve kanunî vesikalarla birlikte Galata eski ithalât gümrüğü binasındaki komisyona gelmeleri (4858)

Yıkanabilir.

RAİN - LEİGH

Marka Amerikan Panama şapkalarınızın üçüncü partisi gelmiştir. Tükenmeden evvel şapkanızı intihapta acele ediniz.

BAKER Mağazaları

İstanbul 4 üncü İcra Memurluğundan:

Bir borçtan dolayı satışına karar verilen ev eşyası Samatya Hacı Hüseyin ağa mahallesi kuleli sokak 55 numaralı evde açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır. Birinci açık arttırması 11 / 8/938 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 13 den 14 de kadar takdir edilen kıymetin % 75 şi bulmadığı takdirde ikinci arttırması olan 12/8/938 cuma günü saat 12 den 15 şe kadar ayni mahalde icra edilecektir. Taliplerin mahallinde memurumuza müracaatları ilân olunur.

Eyup Sulh Hukuk Ahkâmı şahsiye Hâkimliğinden:

Müstedî Karagümrük Nureddin tekkesi caddesinde 48 No. lu evde mukim Köprü idaresi mütekaidlerinden Ömer oğlu Mehmedin yanında bulunan kardeşi Edhem çocuğu Zekiyeye vaki müracaati üzerine bilmuhakeme 3/8/938 tarihinde kabili itiraz ve itizar olmak üzere Vasi tayinine karar verilmiş olduğundan keyfiyet usulen sekiz gün müddetle ilân olunur.

KONFERANS VE DANSLI ÇAY

Şişli Halkevinden:

Türk harfleri inkılâbının 10 uncu yıldönümü münasebetile Ağustosun 9 uncu Salı günü saat 17 de Halkevimizde bay İsmail Hikmet tarafından (Türk Dili İnkılâbı) hakkında bir konferans ve Halkevimizin cazının iştirakile bir de Danslı çay verilecektir. Davetiyeler Halkevinde dağıtılmaktadır.

Çünkü Radyolin

Diş doktorunun bütün has... rına söylediği gibi dişleri sa... parlatmakla kalmıyarak onları m... roplardan muzır salyalardan ve ... mızlardan temizleyip çelik gibi s... 'amlık veren yegâne iksirdir.

Her sabah - Her öğleyin Her akşam yemeklerden sonra

RADYOLİN

İstanbul Belediyesi İlânları

Kilosu	Cinsi	Bir Kilosunun muhammen bedeli	
977500	Kesilmemiş gürgen	1	15
792500	Kesilmiş gürgen	1	25
562900	Kesilmiş meşe	1	25

Belediye ve müesseselerine lüzumu olan yukarıda cins ve muham... men bedelleri yazılı odun kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur, Ek... siltme 9/8/1938 salı günü saat 11 de daimî encümende yapılacak... Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. ... kanunda yazılı vesika ve 2133 lira 78 kuruşluk ilk teminat makbuz ve... ya mektubile beraber teklif mektublarını havi kapalı zarfları yukarı... yazılı günde saat (10) a kadar daimî encümene vermelidirler. Bu sa... atten sonra verilecek zarflar kabul olunmaz. (İ. 4765)

***

İş yaptığına dair getireceği vesika				Keşif bedeli	İlk teminatı
500 liralık vesika	Feriköy 17 inci	mektebin tamiri		614,56	46,0..
500 »	» Beşiktaş 46 ıncı	»	»	663,57	50,1..
1000 »	» Beyoğlu 2 inci	»	»	189,15	134,1..
1500 »	» Üsküdar 34 üncü	»	»	2442,86	183,2..
1500 »	» İstanbul 43 üncü	»	»	2856,63	214,2..

Yukarda keşif bedelleri yazılı tamirer ayrı ayrı açık eksiltme... konulmuştur. Keşif evrakile şartnameleri levazım müdürlüğünde gö... rülebilir. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesikadan başka Na... müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasile hizalarında göster... ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 9/8/938 salı günü saat ... de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. İ. 4767

***

Keşif bedeli 5637 lira 98 kuruş olan Küçükçekmece ilk okulu... ikmali inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartname... levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda ... zılı vesikadan başka en az 3000 liralık bu işe benzer iş yaptığına ... eksiltmeden bir hafta evveline kadar Nafıa Müdürlüğünden alacakl... fen ehliyet ve 938 yılına aid Ticaret Odası vesikalarile 422 lira 85 ku... ruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 23/8/938 salı g... saat 11 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (İ. 51..)

Nafıa Vekâletinden:

Yüksek mühendislere

3077 sayılı kanunun neşrinden evvel 1035 sayılı kanuna göre ... hendis veya mimar unvanile verilmiş olan diplomalarla ruhsatna... ler yüksek mühendis veya yüksek mimarlık unvanile verilecek ruh... satnameler hükmünde olup 3458 sayılı kanunun neşrinden itibaren ... çok altı ay içinde bu mühendis ve mimarlar diploma ve ruhsatname... rini yeni unvanlarına göre değiştirmek mecburiyetinde bulundukla... rından haiz oldukları diploma ve ruhsatnamelerle birlikte Vekâle... mize müracaatları ilân olunur. «5147»

Sahip ve neşriyatı idare eden Başmuharriri

ETEM İZZET BENİCE

BASILDIĞI YER; SON TELGRAF MATBAASI